20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خاننده (ارولك)
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան արծաթ	160
» Վեցամսեայ	»	80
» Եռամսեայ	»	40
Գաւառաց » Տարեկան	»	240
Գաւառաց համար Վեցամսեայ	»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք	56
» Վեցամսեայ	»	28

Գրուած յօդուածները եւ ծանուցումները Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ· ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Գրիգոր էֆէնտի Մարկոսեան, որ մահը ցաւ ի սիրտ ծանուցինք երէկ, կը վերաբերէր խորհող և գործող Հայութեան ա՛ն սերունդին որ արդէն չափահաս էր ու կը գործէր Սահմանադրութեան հաստատման առաջնորդող տագնապալի տարիներուն մէջ. սերունդ որ ժամանակակից եղած է Ամիրայութեան վերջին մասին և տեսած է անոր չէջումը. հին, բազմափորձ սերունդ, որ աւելորդ է ըսել թէ հետզհետէ կը նուազի ու կ'անհետի ազգային ժամանակակից պատմութեան ասպարէզէն։

Մարկոսեան Գրիգոր էֆէնտի 1821ին ծնաւ Յիւզմիր։ Իւր հայր Հարութ վաճառական մ'էր։ Գրիգոր էֆ. նախ Մեսրոպեան վարժարանին աշակերտեցաւ, և յետոյ Ռուսիա գնաց, և Մոսքուայի մէջ քաջ ուսաւ ռուսերէն եւ պարսկերէն։ Անգլիերէն ալ լաւ գիտնալով, Ռուսիայէն Անգլիա գնաց, ուր ժամանակ մը անգլիական վաճառատան մը մէջ պաշտօնավարեց։ Կ. Պոլիս գալով, Կիբրիսլի Մուսթաֆա փաշայի որդւոց ուսուցիչ եղաւ, և յետոյ նորա միջոցաւ Սպարապետի Դուռը մտաւ։ Բայց ըՍպարապետի Դռնէն առաջ Գրիգոր էֆ. Կայս. Կառավարութեան ծառայեց արտաքին գործոց Նախարարութեան Թարգմանութեան դիւանին մէջ, ուր պաշտօնակից էր Ապրօ Սահակ էֆէնտի։ Խրիմու պատերազմէն անմիջապէս առաջ, երբ Իշխան Մէնչիքով Կ. Պոլիս եկաւ իւր պատմական կարեւոր պատգամաւորութեամբ, և երբ Րիֆաթ փաշա արտաքին գործոց Նախարար էր, Գրիգոր էֆ. Օսմ. Կառավարութեան կողմէ ռուսերէնի Թարգման էր, եւ այս հանգամանքով ներկայ գտնուած էր Արեւելեան մեծ Պատերազմին նախաշաւիղ բանակցութեանց։ Ամբողջացնելու համար Մարկոսեան էֆ.ի քաղաքական կենաց յիշատակութիւնն, յարենք եւ զայս թէ Միտհաթ փաշայի Մեծ-Եպարքոսութեան միջոցին Գրիգոր էֆ. պատուաբեր եղանակաւ Թօզուց Պապը Սէրասկէրիի Թարգմանութեանց սենեկին տնօրէնի պաշտօնը, Միւթէմայիզի աստիճանաւ։ Իւր անդրանիկ եղբայր Մարկոս էֆէնտի Մարկոսեան, որ նմանապէս Ռուսիա ուղեւորած է, այժմ Կ. Պոլսոյ պարսկական հիւպատոսարանին մէջ պաշտօնեայ է, և իւր կրտսեր եղբայր, Պետրոս պէյ Մարկոսեան, ոստիկանութեան պաշտօնարանին մէջ եւ հիւպատոսական ասպարէզին մէջ այլ և այլ պաշտօններ վարած է։

Բայց Մարկոսեան Գրիգոր էֆ. Ազգին մէջ կարեւորութիւն ստացած էր իւր ո՛չ թէ քաղաքական պաշտօններով այլ ազգային ծառայութեամբք։

Մարկոսեան էֆէնտի երիտասարդ մ'էր երբ 1847ին հաստատեցան Հոգեւոր և Գերագոյն Ժողովները, որք ամիրայական հին դրութեան և սահմանադրական նոր դրութեան միջեւ փոխանցական դրութիւն մ'եղան ազգային վարչութեան։ Այն ատեններն, ինչ որ ալ լինէր երիտասարդի մը տաղանդը, Պատրիարքարանի Ժողովներուն մէջ երիտասարդ անդամ գնել փափաքելի բան մը չէր համարուեր։ Բայց յետ քանի մը տարւոյ, արդէն կը խօսուէր «Իզմիրցի խմբակին» վրայ։ Սոյն խմբակ կը բաղկանար յառաջդիմասէր երեք Իզմիրցի երիտասարդներէ, Գրիգոր Մարկոսեան, Վսեմ. Սահակ էֆէնտի Ապրօ և Մինաս Մինասեան։ Առաջին երկուքն 1852ին կը հիմնէին Նշեան Ա...ն, նոյն տարին ուր Կաղանդին յաջորդ օրը լոյս կը տեսնէր Մ...ի առաջին թիւը, Տ. Յակոբոս Պատրիարքին օրով։ Ուլթիւճեան Կարապետ էֆէնտի Փարիզէ նոր վերադարձած էր, ինչպէս Գրիգոր էֆէնտի նոր վերադարձած էր Անգլիայէն, և այս բաւ էր այն ատեն ազատամիտ ճանչուելու համար։ Մ...ի և Նշեան Ա...ի խմբագիրներուն ազատամտութիւնն աւելի աչքի կը զարնէր, բաղդատուելով Մ...ի անմիջական նախորդին՝ Հ...ի խմբագրին (Զամուռճեան Տէրոյենց պատուելիի) արտայայտած գաղափարացն։ Բայց կ'երեւի թէ ազատամտութեան այսչափ առատ մատուցում մը չափազանց էր ժամանակին իմացական խնդրանքին համեմատութեամբ. զի Նշեան Ա...ն հազիւ մէկ տարի ապրեցաւ, և Մ...ի ժամանակակից միջավայրին ու հոսանքին զուգընթաց ուղղութիւն մ'ունեցաւ։

Նշեան Ա...ի հրատարակումէն մէկ քանի տարի ետքն, Ազգին միտքն զբաղեցնող մեծագոյն խնդիրն էր Հոգեւոր և Գերագոյն Ժողովներուն կանոն մը տալու և ընդ նմին բովանդակ ազգային վարչութիւնը կարգի ու կանոնի մը տակ դնելու խնդիրն։ Այդ երկու ժողովք յատուկ կանոնագրութեամբ մը չէին հաստատուած, այլ կառավարական պարզ հրամանագրով մը, որ կը սահմանէր Պատրիարքին խորհրդական ու գործակից երկու ժողովներ, մին հոգեւոր, միւսն ալ աշխարհական գործոց համար։ Բայց այս երկու ժողովներ գործողութեան ուղեցոյց մը չունէին ի ձեռին, և ինքնին չէին բաւական ազգային վարչութեան աճեցուն պիտոյից գոհացում տալու։ Դպրոցներուն վերակազմութեան հսկելու համար ուրոյն մարմին մը պէտք էր. նմանապէս ուրոյն մարմիններ պէտք էին Պատրիարքարանի, Հիւանդանոցի և Տնանկաց Սնտուկի եւմուտքը տնտեսելու համար, Ազգին դատաստանական գործերը նայելու համար.—զի յանկարծ ազգայնոց մէջ ծագած աշխարհական խնդիրներ անդամ կը ներկայացուէին Պատրիարքարանի իրաւախոհ դատավճռոյն, եւն եւն։ Հարկ էր ուրեմն «Ազգային Կանոնագիր մը»։

Կանոնագրի վէճերն երկար տեւեցին։ Գերագոյն Ժողովը հոգ պիտի տանէր կանոնագրոյն յօրինման. Բայց Գերագոյն Ժողովն երկու հակառակ կուսակցութեանց բաժնուած էր։ Վաճառական և ճարտարապետ Ամիրայք և սեղանաւորք մէկ կուսակցութիւն էին աւելի կամ նուազ, իսկ վաճառականք, արհեստաւորք և ուսեալ երիտասարդութեան ներկայացուցիչք ուրիշ կուսակցութիւն մ'էին, և յայտնի է թէ Գերագոյն Ժողովը կը բաղկանար Ազգին ամեն դասուց ներկայացուցիչներէ։ Կանոնագրոյ վէճերու միջոցին, Գրիգոր էֆէնտի Գերագոյն Ժողովոյն Ատենադպիր կը կարգուէր Լ...ի տեղ, և իւր իմացական գերազանցութեամբ և պետական աւագանւոյն մօտ բռնած դիրքովը Վսեմ. Տըդ. Սերվիչէն էֆէնտի բարեկարգիչ կամ լուսաւորեալ կուսակցութեան պետ կը հանդիսանար Գերագոյն Ժողովոյն մէջ։

1857ին յօրինեալ «Ազգային Կանոնագիրը» զոհ գնաց ամիրայական կուսակցութեան։ Գրիգոր էֆէնտի կարեւոր դեր մ'ունեցած էր սոյն Կանոնագրոյ յօրինման մէջ, և Ատենապետ եղաւ Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյն յորում հռչակեցաւ նոր Կանոնագիրը, ժողովրդային խնդութեան մեծ ցոյցերով։ Այս կանոնագիր, առաջին ծրագիր արդի Սահմանադրութեան, չարժանացաւ պետական վաւերացման։ Բայց կանոնագրոյ հեղինակները չվհատեցան։ 1860ին աւելի հանդիսաւոր կերպիւ հռչակեցաւ Սահմանադրութիւնն իսկ, և Գրիգոր էֆէնտի Մարկոսեան եղական պատիւն ունեցաւ Ազգին սահմանադրական առաջին Քաղաքական Ժողովոյն Ատենապետ ընտրուելու Ազգային Երեսփոխանական Ընդհանուր Ժողովէ մը, որ 200ի չափ անդամ ունէր։

1860ի Սահմանադրութիւնը պետական հրամանաւ դադրեցաւ 1861ին, 1863ին Ազգն ստացաւ արդի Սահմանադրութիւնը։ Բայց 1866ին պետական նոր հարուած մը տեղի ունեցաւ, որով Քաղաքական և Կրօնական Ժողովները լուծուեցան, եւ Ազգին վարչութիւնն յանձնուեցաւ Բ. Դռնէն կարգեալ Խառն Ժողովոյ մը։ Այս արտասովոր Վարչութիւն յաջորդաբար քանի մը Ատենապետներ ունեցաւ, որոց առաջինն եղաւ Գրիգոր էֆ. Մարկոսեան, վերջինն եղաւ Գրիգոր էֆէնտի Օտեան, որոյ օրով վերահաստատեցաւ Սահմանադրութիւնն։

Երկար կը լինէր նկարագրել ազգային գործոց դժուար կացութիւնն յորում քանիցս Ազգին Վարչութեան գրլուխը կոչուեցաւ Մարկոսեան էֆէնտի։ Ազգային Վարչութեան հին դրութիւնը կազմալուծուած էր, և Նոր դրութիւնը կանոնաւորապէս չէր հաստատուած դեռ։ Պատրիարքարանի Սնտուկն անբաւական էր նորածագ պէտքերը գոհացնելու։ Ազգէն հաստատուած Վարչութիւն մը Բ. Դռնէն չէր ճանչուած, և Բ. Դռնէն հաստատուած Վարչութիւն մը Ազգին դրամ չէր կըրնար հաւաքել, եւ անել դժուարութեանց կը մատնուէր։ Կիրքերն ամեն ժամանակէ աւելի բուռն էին, և Ազգին բարեգործական մեծագոյն հաստատութիւնը, Ս. Փրկչի Հիւանդանոցը, զալթակղութեանց բոյն մը դարձած էր։

Ահա՛ այս դժուարին պարագայից մէջ Մարկոսեան էֆէնտի պատուաւորապէս ծառայեց Ազգին, և թերեւս գործիչ անիրծ անուն մը թողուց, թէև այն ժամանակներն ո՛չ մէկ գործիչ կը խնայէր ազատ լրագրութիւն մը։ Եւ իրօք, Մարկոսեան էֆէնտիի բարոյական նկարագիրը նո՛յնչափ բարձր էր, որչափ իւր միտք մշակեալ էր, և իւր ազգասիրութիւն՝ փորձեալ։

Այն յուսով թէ Մարկոսեան Գրիգոր էֆէնտի, թէեւ հիւանդոտ, կըրնար բաւական ապաքինիլ, և իբրև մարդոց ու դրութեանց մասին իւր մեծ փորձառութեամբք կըրնար օգտակար խորհրդատու մը լինել Նոր Վարչութեան, Ազգ. Ժողովն անցեալ տարւոյն մէջ Նորակազմ Քաղաքական Ժողովոյն անդամ ընտրեց զՄարկոսեան էֆէնտի։ Բայց հազիւ թէ Քաղաքական Ժողովը, Բ. Դռնէն հաստատուած, գործի կը սկսէր, և ահա՛ նոր հարուած մը կ'ընդունէր, զրկուելով իւր մէկ կարեւոր անդամէն։

Մարկոսեան էֆ. քաջ օրէնսգէտ էր, և Հնդկաստանի մէջ մեռած հայազգի Հօճա Ղազարի հռչակաւոր ժառանգութիւնն երեւան հանելոյն ո՛չ նուազ համբաւ ստացաւ։ Այս առթիւ Մարկոսեան էֆ. յաջողեցաւ մեծանուն Ալի փաշային պաշտօնապէս հաստատել տալ սա սկզբունք թէ Հայազգիներու ժառանգութիւնք պէտք է սահմանուի մի միայն Պատրիարքարանէն հաղորդեալ ճիշդագրութեան համեմատ. զի Հայազգիներու ընտանեկան կամ քաղաքային վէճերն (Էհ-ի Սիւէլ) կ'որոշուի Պատրիարքարանէն հաղորդեալ ծանօթութեամբք եւեթ։ Ցանցժամ ո՛չ միայն Բ. Դուռն, այլ և Անգլիոյ դեսպանատունը ճանչցան այս սկզբունք, և ժառանգորդաց մէջ ծագած վէճեր կարգադրեցան՝ Պատրիարքարանէն վաւերացեալ ճիշդագրութեան համեմատ։ Այս պատմական դէպք սերտ առնչութիւն կրնայ ունենալ Ջուլիէդ Տիգրանի խնդրոյն հետ. զի Պատրիարքարանն Հօճա Ղազարի ժառանգական դատին առթիւ Բ. Դրան ճանչցած մէկ մեծ սկզբունքին վրայ կրթնած է և պիտի կրթնի միշտ, քանի որ իւր Օսմանեան հպատակութիւնն եւ նոյն սկզբունքը կը հաստատէն ի վաղուց անտի։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պուլկէրէշ քաշուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ զինուորական պատրաստութիւնք կը շարունակուին մեծաւ փութաջանութեամբ։ Բրուբի գործարանէն գնուած թնդանօթք եւ յարակից պիտոյք 247 շոգեկառքերու միջոցաւ Պուքրէշ ղրկուեցան։ Ի Կրիւզոյ գնուած զրահապատ աշտարակները Պուքրէշ փոխադրելու համար ալ 480 շոգեկառքեր հարկաւոր եղան։

Լորտ Ռ· Չըրչիլ գրեր է իւր մէկ բարեկամին ի Բէյգա թէ Չարր բնաւ դիտում չունի յարձակելու Աւստրիոյ կամ Գերմանիոյ վրայ։

Մանչի ծովուն մէջ բախեցան Շօրհէմ եւ Բրա...ր անուն անգլ. նաւեր. իսկոյն չոգենաւեր, և առաջինն ու միջոցին ընկղմեցաւ։ Նաւապետն և վեց նաւաստիք կորան, և մնացեալք ազատեցան։

Ի Բեդերսպուրկ գումարուած արտասովոր ատեան մը դատեց եօթն անձեր, որք 1886ին ձերբակալուած էին, Տոնի Խաղաղաց գաւառին մէջ Չարին դէմ դաւ մը նիւթելնուն համար։ Ահաւասիկ եղելութեան պատմութիւնը.

Խաղաղ հետեւակի մը պետ Չէրնով անուն անձին ագարակին մէջ աշխատող գիւղացիք ոմանք յարդի դէզի մը ներքեւ գտան թիթեղեայ չորս փոքր տուփեր։ Անմիջապէս իմաց տըրուեցաւ ոստիկանութեան, և իմացուեցաւ թէ ագարակատիրոջ Վիգալիա անուն որդին զանոնք ծածկած էր հոն։ Որովհետեւ Չարին հանդերձ կայսերական գերդաստանով Նովօչէրքասք գալուն կը սպասուէր, մեծ կարեւորութիւն տրուեցաւ այս գիւտին։ Շատ մը ձերբակալութիւնք եղան, և կայսեր ուղեւորութիւնն իսկ յետաձգեցաւ։ Ձերբակալելոց մէջ էր Թայղանի գաւառանին քարտուղար Սէքիս անուն անձն և իւր կին։ Ասոնց տան մէջ խուզարկութիւն կատարուելով, գտնուեցան գաղտնի տպարան մը և հազարաւոր յեղափոխական տետրակներ, նաեւ թիթեղեայ երեք տուփեր յար և նման Նովօչէրքասքի մօտ գտնուած տուփերուն։ Ասոնք ճշմարիտ «դժոխային մեքենաներ» էին ինքնաքանիչը երկերկու քիլօկրամ ուժանակ պարունակող։ Փորձով տեսան իշխանութիւնք թէ ինչպիսի քանդիչ աշխարհ ուժ մ'ունէին այս տուփեր։

Դատաստանը գոնփակ է, և դատավճռոյն վրայ լուր չէ տրուած դեռ։

Հնդիկ Թիկնածու Տուլիփ Սինղ անցեալ տարւոյն վերջերն երկու նամակներ ուղղեր է Ֆրանսացի կոմսի մը, զորս Թօ...ին Բարիզի Թղթակիցն հրատարակութեան կուտայ։ Տուլիփ Սինղ կ'ըսէ. «Կը ցաւիմ որ ձեր մեծ Հանրապետութեան Նախագահը, Պ. Կրէվի, պատասխան չըրկեց Նամակիս որով ֆրանսական պաշտպանութիւն կը խնդրէի, բնակութիւն հաստատելու համար ի Փոնտիշէրի (Հնդկաստանի ֆրանսական եղերքը)։ Բայց հիմակ այս բան կարեւորութիւն չունի ինձ համար, զի ճակատագիրը տարաւ զիս յոտս իմ Վեհապետիս, Ռուսիոյ կայսեր, որում ուխտեցայ իմ ծառայել իմ բոլոր կենացս մէջ, եթէ ընդունի իմ ծառայութիւնս։ Շնորհակալութիւնս յայտնելով համակրանաց համար զոր կը ցուցնէք առ հայրենակիցս իմ, զորս կը յուսամ օր մը վրէժ, ինչպէս 1725ին դուշակած է ինձ Նկատմամբ Սիխերու կրօնային վերջին վարդապետը, — կը մնամ ձերդ հաւատարիմ Տուլիփ Սինղ, Վեհապետ Սիխ ազգին, և խրոխտ ու անհաշտ թշնամին Անգլիոյ»։

Արդի ձմրան եղանակին մէջ ո՛չ նուազ քան հինգ բարեկեցիկ Ամերիկացիք այցելեցին Եգիպտոս, և մանաւորապէս Գահիրէ, և միայն եգիպտական ոստանին մէջ երբ մէկ քառորդ միլիոն տոլար (50,000 անգլ. ոսկի) ծախք ըրին։ Տակաւին 200 հիւրեր կը սպասուին Գահիրէի մէջ։

Ռուսիոյ մէջ կին բժիշկներ պատրաստելու շարժումն սկսած էր երբ եւրոպեան ուրիշ երկրաց մէջ տակաւին մեծ կարեւորութիւն մը չէր տրուեր բժշկուհիներու դաստիարակութեան խնդրոյն։ Բայց վերջին ժամանակներս Ռուսիոյ արու բժիշկներու դասն յաջողած թուի լինել համոզելու Կառավարութիւնը թէ բժշկուհիք անյարմար են այս փափուկ պաշտաման, և կամ ռուս Կառավարութիւնն ինք չատ մը աղքատ օրիորդներու բըժշկական գիտութեանց պարապման մէջ Տէրութեան համար վտանգ մը նշմարած է. զի Բեդերսպուրկի Բըժշկուհեաց Համալսարանն այս օրերս փակեցաւ։

Վիէննայի մօտ Մէօտլինգ գիւղին մէջ յուժ գեղեցիկ երկու օրիորդներու ինքնասպանութիւնն Աւստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ բաւական սրտայուզութիւն պատճառեց։ Աննա Պայէր և Ժօզէֆին Պայէր երկու քոյրեր մին հիւանդապահ էր, միւսն ալ Վիէննայի վաճառատան մը կը ծառայէր։ Իրենց վաստակած դրամով կ'ապրէին և կ'ապրեցնէին իրենց մայրը։ Բայց մայրը խաղամոլ էր։ Իւր բարեկամուհեաց հետ կը խաղար յաճախակի և չատ անգամ կը կորսնցնէր, և դրամ ճարելու համար կը դրդէր զիւր անդրանիկ դուստր գողնալու այն վաճառատան արկղէն ուր կը ծառայէր։ Օրիորդն այսպէս քանի մը ամսոց մէջ 1,000 ֆիորին գողցաւ։ Բայց չկրնալով յետոյ վերադարձնել զայն գումար, եւ դատաստանի քաշուելէ վախնալով, Աննա որոշեց ինքնասպան լինել, և իմացուց իւր մօրն։ Սա տոմսակներ գնած էր մեծ վիճակահանութեան մը, և աղաչեց զիւր դուստր որ սպասէ վիճակահանութեան ելից, որ նոյն օրը տեղի պիտի ունենար։ Եթէ մեծ պարգեւը շահէին, 1,000 ֆիորինը ետ կուտային, եւ վտանգ չէր մնար։ Բայց վիճակահանութենէն բան չշահեցան, և Աննա, անպատւութենէ ազատելու համար, իւր քրոջ հետ գետի մը մէջ նետուեցաւ, և երկուքն ալ խեղդուեցան։ Երբ դիականքն հանուեցան, տեսնուեցաւ որ խեղճ աղջիկները չուանով մը իրարու կապուած էին։ Անդամ մը յետ անհետ եղաւ։

Պորթուգալի վերջին ապստամբական փորձէն պարագլուխ Նապոլէոնի սպանումն հետեւեալ կերպիւ կը պատմուի։

Պորթուգալ գաւառակետն և ոստիկանապետն յունուար 7ին կ'երթան Սլան Գաբրիէլ գիւղն, և գիւղացիներուն կը պատուիրեն հալածել քանի մը ապստամբներ որք Արեւ... Բումելի մտանելին, կը պատուիրեն մանաւանդ սպաննել ապստամբապետն, զՆապոլէօն, «որոյ վրայ գտնուած 50—60 ոսկին կրնաք ձեր մէջ բաժնել»։ Գաւառակապետը նոյն պատուէրը կուտայ նաեւ ուրիշ մի քանի գիւղերու բնակչաց, որք զինեալ կը հալածեն ապստամբներն, և կը հանդիպին Նապոլէոնի երկու համա-

—)(2)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՕՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ԲՈՒԱԿՕԲԷ

ՍԻՐԱՅԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

—Կը լսե՞ք... այդ խօսքերով այնպէս մը պիտի հաստատուէինք Սիմօնէին թէ ամուսնոյ ամենէն երջանիկն ու ամենէն առաքինին չէք եղած։ Սակայն ես ներկայ եմ հաստատելու համար թէ բնաւ վիշտ մը պատճառած չէք հէգ եղբօրս։

—Ինքն ալ ինծ չէր պատճառած։ Միակ յանցանք մ'ունեցաւ... այն է պարզաբար ինծ հետ ամուսնանալն, վասն զի պատշաճութիւնք այնպէս կը պահանջէին։ Արդարեւ, կը սիրէի զնա, բայց աւելի պիտի սիրէի, եթէ զիս կնութեան առնուր, հակառակ ծնողացս կամաց։

—Լաւ դաս մը պիտի առնուիք, եթէ ձեր դուստրն ալ միեւնոյն գաղափարներն ունենար։

—Կամ թէ, փոխանակ հօրս տունը ներկայանալով ձեռքս խնդրելու, դէմս ելնէր այնպիսի եղերական պարագայի մը մէջ զոր կին մը չմոռնար բնաւ։

—Օրինակի համա՞ր։

—Օրինակները բազմաթիւ են։ Զէ՞ք կարդացած Լամարթինի Խօսէյելը։

—Վօլթէր Սքօթի վէ՞պը։ Այո՛, կարդացած եմ ժամանակաւ։

—Ուրեմն կը յիշէք այն կտորն յորում կատաղի ցուլ մը կը յարձակի Լիւսիի վրայ...

—Տարտամ կերպով մը կը յիշեմ։

—Սիրահարն, Էտկար տը Ռէվէնսվուտ, աղջկան կեանքը կ'ազատէ, հրացանի մէկ հարուածով ցուլն սպաննելով։

—Բայց Բարիզի փողոցներուն մէջ կատաղի ցուլեր չկան, եւ ձեր ամուսինը մեծ դժուարութիւն պիտի կրէր եթէ ուզէր սրտերնիդ գրաւել այդօրինակ չահատակութեամբ մը։ Արդէն, կը կարծեմ թէ յուժ դառն փախճան մը կ'ունենան այդ երկու զորովալիր սիրահարք։ Լիւսի կը յիմարանայ, իսկ Էտկար՝ չարժուն աւազակոյտի մը մէջ կը խրի։

—Լա՛ւ, ծաղրեցէք զիս... թէեւ քաջ գիտէք թէ ուրիշ վտանգներ ալ կան որոցմէ մարդ մը կրնայ ազատել իւր սիրած կինն, ինչպէս հրդեհ... փոթորիկ...

—Կամ երկրաշարժ մը, յարեց Բօլ նուաղէ քահ քահ մ'արձակելով։ Յիրաւի, սիրելի Օգգավիա, անհնարին բաներ կը պահանջէք։ Ձեզ գոհացնելու համար, պէտք էր որ մարդս մեծ աղէտներէ յետոյ միայն ամուսնանար... եւ յայնժամ աշխարհիս վերջը ո՞ւր կ'երթար։ Կը փափաքիմ որ այդ լեզուն չի գործածէք Պ. Էտուարտ Ֆօռզէլի առջեւ, որ մեզ մօտ պիտի գայ քիչ յետոյ։ Յուսահատութեան կը մատնէք զինքը։ Շատ բարեյօժարութիւն ունի, սակայն մարդ փրկելն ամենուն գործը չէ։ Նոյն իսկ քաջ լինելն ալ անօգուտ է... առիթ մը պէտք է... զոր ես բնաւ չգտայ։ Ամաչելով կը խոստովանիմ թէ մինչեւ ցարդ ո՛չ զոք ազատած եմ... գուցէ օրին մէկը պատահի... պէտք չէ բնաւ յուսահատիլ։

Այս խօսքերն արտասանուած էին ծաղրական թեթեւ չեշտով մը, որ ևս առաւել նեղացուց զԻերադրգին այրին։ Սիմօնէ իւր խոշոր աչքերը բարձրացուց հօրեղբօրը վրայ որ զգաց թէ մանկամարդ աղջիկն ալերս մը կ'ուզէր իրեն եւ ըմբռնեց թէ չատ յառաջացած էր։ Այն հեգնութիւններ որոց ներքեւ կ'ընկճէր եղբօրը կինը, իւր պաշտպանած երիտասարդին գործը չի յաջողցնելէ զատ, կը խանգարէին իսկ. և ինքնին կ'ըսէր թէ այդ յիմար կինն, իւր արտառոց գաղափարներով, կարող էր ամուսնութիւնն աւրել։

Սիմօնէ կը լռէր, բայց ունկն կը դնէր այս անխոհեմ խօսքերուն եւ ժամանակ էր որ Թէկնածուն օթեակ մտնէր վերջ մը տալու համար անոնց։

Բարեբաղդաբար չյապաղեցաւ նա եւ յաջող մուտք մ'ունեցաւ։

Շատեր, նմանօրինակ պարագայից մէջ, չեն գիտեր պէտք եղած չափը պահել ճըշգիւ։ Համարձակ չարժուածք մը պէտք է, բայց ո՛չ չափազանց։ Յուժ փափուկ նրբութիւն մը կայ զոր դժուար է ըմբռնել։ Եւ բաւական չէ միայն օրիորդին հաճոյ երեւնալ, հարկ է նաեւ մօրը համակրանքը գըրաւել եւ ուզել զնա՝ եթէ դաժան է։ Այսպէս էր նաեւ ներկայ կացութիւնը։

Էտուարտ Ֆօրզէլ գիտցաւ ամեն ինչ հաշտեցունել։

Կորովի եւ սիրուն երիտասարդ մ'էր սա, խարտեաշ՝ առանց ցայտ... կերպարան մ'ունենալու, ազնուական ձեւերով եւ շարժուածքով, որ լաւ կը խօսէր եւ լաւագոյն եւս կը խորհէր։

Անգլիացի դեռատի Լորտի մը կերպարանն ունէր բոլորովին, առանց անոր խըստարարոյ դէմքին, այլ ընդհակառակն շնորհալի վայելչութիւն մ'ալ կրելով։

Նախ ողջունեց զՏիկին Նուաղէ, բաղաքավար խօսքերով շնորհակալութիւն յայտնելով նմա որ բարեհաճած էր ընդունիլ զինքը։ Մինչեւ իսկ առիթ գտաւ նորա արդ ուղարդին նկատմամբ պատուասիրական խօսք մ'ալ սահեցնելու, որ անկեղծ չէր, վասն զի բարեմիտ կինը քսան-հինգ տարեկան աղջկան մը նման հագուած էր։ Այլ այդ մեծարանքը լաւ ընդունելութիւն գտաւ։

Էտուարտ յետոյ ուշադրութիւնը դարձուց Օրիորդին վրայ, եւ չատ փոյթ եռանդեան երեւցաւ, առանց յարգանաց պակասութիւն մը գործելու։

Վերջապէս Բօլ հօրեղբայրն եւս մեծարուեցաւ իւր կարգին, եւ Էտուարտ՝ նորա ձեռքը սեղմելու պահուն, մեղմիւ արտայայտեց իւր երախտագիտութիւնը։

Երիտասարդն՝ հրաւիրուելով բազմիլ Տիկնոջ ետին, որ իւր դստեր հետ օթեակին առջեւը գրաւած էր, ինքզինքն ընտանի շրջանակի մը մէջ կը գտնէր, սակայն դըժբաղդաբար ժամն անցուցած չէր տակաւին։

Ի՞նչ նիւթի վրայ խօսիլ, երբ երիտասարդ մը թատրոն կուգայ աղջկան մը ձեռքը խնդրելու փափագաւ, եւ ի՞նչպէ՞ս արտայայտել նմա իր տարփանքը, երբ սպառուած է հասարակխօսակցութեան մը սահմանը չանցնիլ։ Ա՛յս է ահա այն փորձն ուստից սակաւաթիւ ընտրեալք միայն կրնան խոյս տալ եւ որ բաւական մտահոգութիւն կը պատճառէր Էտուարտ Ֆօռզէլի, թէպէտ այնքան վարժ էր նա աշխարհային կենցաղին։

Տիկին Նուաղէ նշմարեց զայս եւ յարմար առիթ սեպեց այդ շփոթութիւնն ի վեր հանել օժ տալու համար իւր անհեթեթ գաղափարաց։

—Այնպէս չէ՞ միթէ, Պարոն, ըսաւ յանկարծ, որ կենաց հանդիսաւոր պարագաներուն մէջ պէտք է ի բաց թողուլ պատշաճութիւն կոչուած բանը։ Պահ մ'առաջ կը պնդէի տաքերոջս թէ ամենէն երջանիկ ամուսնութիւնք անոնք են որք դիպուածին բերմամբ կը կատարուին... ինչպէս վէպերուն մէջ, յորս մանկամարդ աղջիկ մը կ'ամուսնանայ երիտասարդի մը հետ որ մահու վտանգէ ազատած է զինքը։

—Վա՛յ մեզ, մտածեց հօրեղբայրն, մոլութիւնը նորէն բռնեց. տեսնենք խեղճ տղան ի՞նչպէս պիտի ազատի լարուած թակարդէն։

Անտարակոյս Սիմօնէ եւս նոյն բանը կը մտածէր իւրովի, վասն զի հետաքրքրութեամբ կը դիտէր պատասխանորդը զոր իւր մայրը հարցաքննութեան կ'ենթարկէր այսպէս։

—Տիկին, պատասխանեց Էտուարտ, իմ մասիս ես եւս նոյն բանը փափագած եմ միշտ։ Կը յիշեմ Լա Ֆօնդէնի մէկ առակն յորում Սպանիացի ամուսին մը իւր տանը կրակի կուտայ որպէս զի կինն ազատելու հաճոյքը վայելէ եւ սիրուի անկից։ Այդ վիպական եւ սիրատենչ ամուսնոյն արտառոց գաղափարին համար առակախօսը կ'ըսէ «Սպանիական ճշմարիտ հոգւոյ տէր անձի մը գաղափարն է այս եւ աւելի վսեմ՝ քան յիմարական»։ Այս է իմ բացարձակ կարծիքս ալ։

—Կեցցէ՛ս, գոչեց զգայուն այրին։ Դուք գոնէ կը հասկնաք զիս։

—Դժբաղդաբար, յարեց Ֆօռզէլ, Բարիզու մէջ չատ սուղ կը նստին այսօրինակ սիրային յիմարութիւնք, վասն զի Ապահովագրական ընկերութիւնք կան... եւ Պատժական օրէնքն...

—Ի՞նչ, Պարոն, այդչա՞փ չուտ յետս կոչո՞ւմ կ'ընէք։

—Սիրելիս, ըսաւ Բօլ Նուաղէ մեղմիւ, չատ բարձր կը խօսիս. երաժշտութեան սկզբնաւորութեան պահուն եւ քովի օթեակէն «լռեցէ՛ք»ի ձայներ կը լսեմ։ Այժմ որ վարագոյրը պիտի բացուի, լռութիւնը պարտաւորիչ է։

Տիկին Նուաղէ այս ազդարարութեան համակերպեցաւ ակամայ, եւ Էտուարտ ակնարկով մը շնորհակալ եղաւ առ Բօլ, իր միջամտութեան համար։

Մայրը գոհ չէր, սակայն աղջիկը շնորհապարտ էր իր ապագայ ամուսնոյն որ այնքան ճարտարութեամբ պատասխանած էր։

Արդարեւ, վարագոյրը բացուեցաւ այս պահուս եւ խաղն սկսաւ։

Հանդիսատեսք երկիւղած ուշադրութեամբ կ'ունկնդրէին Մէնէծին, երբ յանկարծ կամարէն փոքրիկ կայծեր սկսան ցայտել թատերաբեմին վրայ։

(Շարունակելի)

խոշններու հետ․ Նախկին պուլկար ««-«ան (Նապոքով) իւր ընկերաց հետ կ'ապաստանի խիտ անտառի մը մէջ․ Գիւղացիք ամէն կողմէ կրակ կ'ընեն «ազգային մատնիչին» վրայ, և կը զարնեն նորա երկու ընկերները․ Նապոքով, տեսնելով թէ ազատման ճար չկայ, ըեվոլվերը մէկ կողմ կը նետէ և անձնատուր կը լինի․ Գիւղացիք հրացանաձգութիւնը կը դադրեցնեն, և կը մօտենան նմա․ Բայց նոյն միջոցին գիւղացիներէն մին հրացանի հարուածով մը գետին կը փռէ զնապոքով, զոր գիւղացիք կը կողոպտեն, «ազգասիրական գողութեամբ» մը վերջ տալով Պուլկարի այս տխուր գործին․ Հետեւեալ օրը պուլկար նպարավաճառ մը կը թաղէ երեք սպանեալ ապստամբներն․ Երեք օր յետոյ Նապոքովի մարմինը գերեզմանէն կը հանեն, և համազգեստ մը հագուեցնելով լուսանկարը կը հանեն․

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Վեհ. Հայրապետը գնահատելով Պատրիարքական Փոխանորդ Իւթիւճեան Գեր. Գէորգ Ծ. Վարդապետի բարւոք պաշտօնավարութիւնը, խաչ մը նուիրած է Ն. Գերապատուութեան հանդերձ կոնդակաւ․ Գեր. Գէորգ վարդապետ արդէն խաչ մ'եւս ունի նուիրեալ հոգելոյս Գէորգ Կաթողիկոսէն․

Դատական Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Վահան էֆէնտի նախընթաց օր Երուսաղէմատուն երթալով երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հետ․

Մասնաւոր նամակէ մը կը տեղեկանանք թէ Թիֆլիզի գրաքննիչն արգիլեր է տեղւոյն լրագրաց՝ Գեր. Մելքիսեդէկ եպիսկոպոս Մուրատեանցի դէմ կամ ի նպաստ ո'րեւէ հրատարակութիւն ընել․

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած լինելով այսօր Պատրիարքարան իջաւ․

Իմաց կը տրուի մեզ Ազգ. Պատրիարքարանի Դիւանատան կողմէ՝ թէ Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս Եպիսկոպոս բնաւ քաշկեղի հիւանդութեան ենթարկուած չէ, եւ թէ կատարեալ առողջութիւն կը վայելէ․

Առեւտրական Համիտիյէ վարժարանի այս տարւոյ շրջանաւարտներէն Զմիւռնացի Պ. Յարութիւն Մինասեան նամակաւ մը կը խնդրէ մեզնէ հրատարակել իւր խորին շնորհակալիքն և անսահման երախտագիտութիւնն յայտնել առ Վսեմ. Ունճեան Աբիկ էֆէնտի որ իւր հովանւոյն ներքեւ առնլով զինքն, Համիտիյէ վարժարանը դրած և երեք տարիներ պահպանած է նիւթական և բարոյական շնորհներով․ Նմանապէս եւ իւր շնորհակալիքը կը յայտնէ Սեպուհ էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի որ մեծ հոգածութիւն և աջակցութիւն ցոյց տըւած է իրեն նկատմամբ․

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ն․ ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ
ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ
Դ. տարի
Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Գին 5 ղրուշ

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով․ Կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկերութեանց գրատունն, Ղալաթիա, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի․

1508 1—4

ԱԶԴ

Փաստաբան Յակոբ էֆէնտի Յակոբեան իւր գրասենեակն Իզմիրլի Օղլու խանէն փոխադրած է Ղալաթիա Վօյվոտա ճատտէսի, Կլավանի խան, թիւ 53 (թիւ 7)․ Յակոբեան էֆէնտի ընկերակցած է գերմանացի փաստաբան Տր. Պարչի հետ․

ՏՈՒԹՔՕՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ՄԱՍԻՍ որ քանի մը տարիներ աստ և Անդրիանուպոլիս բժշկութեամբ պարապելէ յետոյ Վիէննա ուղեւորած էր, այժմ կրկին Կ. Պոլիս հաստատեալ լինելով, ամեն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը ժամը 7-9 Սուլթան Մահմուտի դամբարանին դիմաց ԷՄԻՐՋԷԵԱՆ դեղարանը և 9-10 Պաբ Ալի ճատտէսի ԹԻՒՐՔԻՅէ դեղարանը կը գտնուի և հիւանդ կ'ընդունի․

Մասնաւոր դարման և խորհուրդ կ'ըստանան ստամոքսի, աղեաց, թոքի եւ ծննդա-միզական գործարանաց հիւանդութիւններէ տառապող անձինք․

1394 6—20

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Արտաքին թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Մեհմէտ Էմին պէյի․

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ «Պանք տը Քոնստանթինոբլ» դրամատան տնօրէն Պ. Գօռօնիօի․

ՊԱՌՈՆ ՏԸ ՀԻՐՇ

Ծանուցուեցաւ թէ Նախարարաց Խորհուրդն երէկ ի նիստ գումարուելով մասնաւորաբար պիտի զբաղէր Պառօն տը Հիրշի ծանուցեալ խնդրով և հաւանաբար վերջնական որոշում մը պիտի տար․ Սակայն այդ նիստ տեղի չունեցաւ երէկ․ միայն Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն, Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարն և Բ. Դրան իրաւագէտ Խորհրդական Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտի երկարօրէն զբաղեցան քննելով ծանուցեալ հաշւոյն վերաբերեալ ինչ ինչ գրութիւններ․

Նախարարաց Խորհուրդն կամ վաղը կամ կիրակի ի նիստ գումարուելով վերստին այդ խնդրով պիտի զբաղի և հաւանական կը թուի թէ վերջնական որոշում մը տայ յայնժամ․

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Ճափոնական կառավարութիւնը Ծ««-«« Ա«-«-«« պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սաիտ փաշայի և Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Ֆէրիք Րիզա փաշայի․ Նոյն պատուանշանի երրորդ աստիճանը՝ կայս. թիկնապահ հազարապետ Շէֆիք պէյի և Արտաքին գործոց նախարարութեան թարգման Կիւլլապեան Միքայէլ էֆէնտիի․

Սոյն պատուանշանք երէկ մայրաքաղաք բերուեցան Օտէսայի շոգենաւով․

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑՔ

Ստամպուլի մէջ կը կարդանք․

Արդէն ծանուցուեցան մի քանին այն բանակցութեանց զորս օսմ. կայս. կառավարութիւնը կ'առաջարկէ ներմուծել անգլօ ֆրանսական պայմանագրոյն մէջ ի մասին Սուէզի ջրանցքին․ Այդ բանակցութիւնք կը վերաբերին հետեւեալ կէտերուն, 1. պայմանագրոյն գործադրութեան վրայ հսկող միջազգային յանձնաժողովոյն նախագահութեան. 2. անոյշ ջրոյ ջրանցից. 3. կարգ մը բացատրութեանց, որք պէտք է բարեփոխուին․

Կ'իմանանք թէ, ասոնցմէ զատ, Նախարարաց Խորհուրդը՝ բարձրագոյն հրամանի մը համեմատ՝ իւր վերջին նստին մէջ կարեւոր յաւելուած մը որոշած է պայմանագրոյն 10րդ յօդուածին համար․

«Յօդ. 1. — Պայմանագրոյ 4, 5, 6 եւ 8րդ յօդուածոց տրամադրութիւնք արգելք չպիտի լինին այն միջոցներուն զորս Վեհ. Սուլթանն եւ Բարձր. Խտիվը, շնորհեալ ֆէրմաններու սահմանին մէջ, հարկ գտնեն ձեռք առնուլ, ապահովելու համար Եգիպտոսի պաշտպանութիւնն ու բարեկարգութեան պահպանումն»․

«Եգիպտոսի պաշտպանութիւնն» բառերէն յետոյ, Նախարարաց խորհուրդն որոշեր է որ սա պարբերութիւնն աւելցուի և «օսմանեան ուրիշ բոլոր ստացուածները Կարմիր ծովու եզերաց վրայ»․

ԻՍՄԱՅԻԼ ՓԱՇԱ

Նախորդ Խտիվ Բարձր. Իսմայիլ փաշայի որդի Ֆուատ պէյ, որ Նաբօլի կը գտնուի, երէկ մեկներ է անտի մայրաքաղաք գալու համար․ Ֆուատ պէյ իւր հետ կը բերէ Իսմայիլ փաշայի Նաբօլի թողած կահ կարասիներն․

Այժմ որ Իսմայիլ փաշայի եգիպտական կառավարութենէն ունեցած պահանջից խնդիրը կարգադրուած է, Ն. Բարձրութիւն խաղաղիկ կեանք մը պիտի անցունէ Էմիրկեանի հօյակապ բնակարանին մէջ, որոյ գեղազուարճ և ընդարձակ պարտէզները զարդարելու համար բազմաթիւ պարտիզպանք վարձուած են․

Մ«-«-«- կ'ըսէ թէ եգիպտական կառավարութեան և նախորդ Խտիվին միջեւ գոյացեալ համաձայնութեան մասին երեկուան Թ«-«-« հրատարակած ուիգէրեան հեռագրոյն մէկ կէտը սխալ է․ ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց ֆրանսական թերթին, բաց ի Էմիրկենի ապարանքէն և Կ. Պոլսոյ խոտիվական կալուածներէն, որք իբր Իսմայիլ փաշայի ստացուածք ճանչցուած են, Խտիվին կառավարութիւնը Ն. Բարձրութեան կուտայ ո՛չ թէ 100,000 այլ 250,000 անգլ. ոսկւոյ գումար մը․

ՊՈՒԼՂԱՐՏԱՂԻ ՀԱՆՔԵՐԸ

Ստամպուլ կ'իմանայ թէ Պուլկարտաղի արծաթախառն կապարի հանքերու շահագործումն յանձնուած է Տեարց Յ. և Մ. Եսաեան և Բօռօնիօի․

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

Նախընթաց օր եղաւ կայսերական Իրատէն որ կ'արտօնէ զԲ. Դուռն՝ Սերպիոյ հետ բանակցութեան մտնել թղթատարական պայմանագրոյ մը կնքման համար, զոր առաջարկած էր Պելկրատի դահլիճն և որուն պէտք պիտի տեւողութ երկաթուղեաց գծերու միացմամբ․ Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշա ծանուցանելով զայս առ Պ. Նովաքովիչ, յայտնած է սերպիական դեսպանին թէ յիշեալ պայմանագրոյ կնքման համար Բ. Դուռն իւր կողմէ պատուիրակ նշանակած է Օսմ. հեռագրաց և թղթատարութեան տնօրէն Իզզէթ էֆէնտին և խնդրած է որ Պելկրատի դահլիճն եւս նշանակէ իւր պատուիրակը․ Պ. Նովաքովիչ հեռագրաւ իւր կառավարութեան հաղորդած է Սայիտ փաշայի սոյն պաշտօնական զեկուցումն․

ՀՈՂԱՅԻՆ ՕՐԷՆՔ

Հողային օրինաց վրայ հետեւեալ յաւելուածն եղած է, վաւերացեալ կայս. Իրատէով․

«Կառավարութեան կողմէ գաղթականաց տրուած այն անմշակ եւ մաշկիլ հողերու համար, զորս գաղթականք մշակած են եւ որոց վրայ շէնքեր շինած են, եթէ մէկն առանց օրինական պատճառի երկու տարի անցնելէ յետոյ այդ կարգի հողերու համար սեպհականութեան դատ բանայ, իւր դատ անլսելի պիտի մնայ»․

ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ Ի ԲԵՐԱ

Բերայի Ֆրանսական Նոր Թատրոնի սրահին մէջ մէկուկէս ամսէ ի վեր խաղամոլաց ընկերութիւն մը կայ, մէկ քանի Բորթուգալցիներէ բաղկացեալ, որք խաղարան հաստատած են անարգել․ Կ'ըսուի թէ այս ընկերութիւն 17000 ոսկւոյ չափ դրամագլուխ մ'ունի և թէ ցարդ Պոլսոյ մէջ 15000 ոսկւոյ մօտ գումար մը շահած է օտար և տեղացի պարզամիտներու քսակները պարպելով․

Թ«-«-«, ուրկից կը քաղենք այս տողերը, Բերայի Վսեմ. կառավարչին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այս առթիւ․

Ծանուցուեցաւ թէ կայս. կառավարութեան կողմէ Մարոքի խնդրոյն համար ի Մատրիտ գումարելի միջազգային դեսպանախորհրդոյն ներկայացուցիչ կարգուած է Շէմսէտտին պէյ, տնօրէն հիւպատոսական գործոց դիւանին․ Շէմսէտտին պէյի մեկնման թուականն որոշուած չէ դեռ, որովհետեւ դեսպանախորհրդոյ գումարման օրն յայտնի չէ եւ մէկ քանի խնդիրք առկախ կը մնան տակաւին․

—Ինչպէս յայտնի է Ն«-«-«- անուն նաւաձիգ շոգենաւի խնդրոյն առթիւ նաւահանգստի վերատեսուչ Տիլավէր փաշա խստիւ ազդարարած էր բոլոր նաւաձիգ շոգենաւներու նաւապետաց որպէս զի ճամբորդ չը կրեն․

Արդ, այս անգամ Տիլավէր փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի Սեւ Ծովու և Մարմարայի փոքր նաւարկութեանց խնդիրը կարգադրել․

—Պ. Պ. Վուլքովիչ և Ստոյլոֆ երէկ օսմանեան Նախարարաց Ներկայացուցին մայրաքաղաքիս պուլկարական գործակատարի նոր թարգմանն Պ. Միխայլոֆ․

—Փիլիպէէն եկած մասնաւոր լրոց նայելով, Ֆէրտինանտ իշխանն և իւր մայրը տակաւին նոյն քաղաքի մէջ կը գտնուին. միայն իրեն հետ գտնուող Նախարարք Սոֆիա վերադարձեր են․

Ֆէրտինանտ իշխանն երկաթուղիով ճամբորդութիւն մը պիտի ընէ դէպ ի Եանպօլու և յետոյ Փիլիպէ պիտի վերադառնայ. սակայն վերադարձի օրը տակաւին յայտնի չէ․

—Կայս. հրամանաւ, կրթական Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է պաշտօն ունենալով վերաքննել Թուրքիոյ վարժարանաց կանոնագիրն․ Այդ յանձնաժողովոյ նախագահն է Իւլէմա Հայտար էֆէնտի, նախագահ Մեարիֆի բարձրագոյն ժողովոյն, և անդամք են՝ Պետական Խորհրդոյ անդամ Էքրէմ պէյ, Միւլքիյէ վարժարանի տնօրէն Ապտիւրրահման էֆէնտի և վճռաբեկ ատենի անդամ Մազհար էֆէնտի․

—Հուշակաւոր աւազակապետ Մէհմէտ Բէհլիվան, որ ձերբակալուած է, մայրաքաղաքս կը բերուի ընդ հսկողութեամբ․

—Ֆէրտինանտ իշխանն հեռագիր մ'ուղղելով առ Պառօն տը Հիրշ շնորհակալութիւն յայտնած է որ իւր տրամադրութեան ներքեւ դրած էր երկաթուղւոյ փառաւոր վակօնները, զինքը Սոֆիայէն Փիլիպէ փոխադրելու համար․

—Փոքր Ասիոյ ամէն գաւառներէն հասած լուրեր կը ծանուցանեն թէ արտասովոր կերպիւ սաստիկ ձիւն կը տիրէ ամէն կողմ․ Ալաշէհիրի մէջ, հաբիւրամանեայ ջերմաչափն անցեալ շաբթու զերօէն մինչեւ 7 աստիճան վար իջեր է․

—Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Եէմէնի կուսակալ և է. զօրաբանակի հրամանատար Օսման փաշա Պէրութէն շոգենաւ նստեր է իւր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար․

—Պրուսայի նիստական քննիչ Նագուլ էֆէնտի հրաման ստացած է անմիջապէս Բէօզճահիա երթալ․

—Թ«-«-« կ'իմանայ թէ հինգ շոգենաւեր եւս պիտի աւելնան Կարմիր Ծովու և Պարսկական Ծոցի օսմանեան նաւատորմին վրայ․

—Վիէննայի եւ Պէրլինի սեղանաւորական երկու մեծ տանց ներկայացուցիչք՝ Պ. Պ. Զիֆէր եւ Պլայխրոէտէր մօտերս են փետրուար ամսոյն մէջ Կ. Պոլիս գալ, վերջնական լուծելու համար եգիպտական ծրախտոկի արտաքման խնդիրը․

—Պուլկար կառավարութեան եւ միջազգային ճեպընթաց երկաթուղեաց ընկերութեան միջեւ պայմանագիր մը կնքուած է ի մասին Պէլկրատ—Սոֆիա—Կ. Պոլսոյ գծին միացման․ Երբ Պուլկարական գիծը բացուի, Կ. Պոլսէն ի Բարիզ ուղղակի ուղեւորութիւնը պիտի կարենայ կատարուիլ 87 ժամուան մէջ, փափագելի եղած ամեն դիւրութեամբք եւ հանգստաւէտ պայմաններով․

—Պ«-«-«-ին առ Հ«-«-«- ուղղեալ գիր մը կը ծանուցանէ թէ Նահանգին ոստիկանաց գնդի հաշուական գործողութեանց մէջ զեղծումներ տեղի ունեցեր են, որոց մէջ գըլխաւոր մաս ունեցեր են ոստիկանաց գնդապետ Խալիլ պէյ և նոյն գնդի հաշուակալ Ալի էֆէնտի․

—Անգլ. դեսպանատան պահակ Բ«-«-«- շոգենաւն որ վերջին օրերս Նիկոմիդիոյ ծովախորշին մէջ գնացած էր, Պոլսոյ նաւահանգիստը վերադարձաւ․

—Հելլենական Մ«-«-«- շոգենաւն որ, ինչպէս երէկ պատմեցինք, Մօտանիէի առջեւ առեւտրական շոգենաւու մը զարնուելով թեթեւապէս վնասուած էր անոր, ռուսական շոգենաւային ընկերութեան 272 ֆր. վնաս հատուցած է իբր վնասուց հատուցում․

—Բրիտանական կառավարութիւնը գնահատելով Հանեայի (Կրետէ) անգլ. գեր-հիւպատոս և թարգման Պ. Մօսաֆոյի ծառայութիւնները, 1000 անգլ. ոսկի շնորհած է նմա իբր պարգեւ․

—Ռոտոսթոյի քաղաքապետութիւնը կը խորհի երկար նաւամատոյց մը կառուցանել ծովեզրին մօտ, որպէսզի փոքր շոգենաւները դիւրութիւն ունենան անդ հանգրուանելով ո՛չ միայն ապրանոց փոխադրութեան համար, այլ նաեւ անցորդներ հանելու ու քաղաքէն օդերուն չատ դրժուարաւ ցամաք կ'ելնեն․

—Բոֆէ Պ«-«-« կը ծանուցանէ թէ Պալի (մայ աքաղաք Զաւեյերիոյ) մէջ օսմանեան ճարտարապետական ծաւալման համար ընկերութիւն մը կազմուեր է 25 միլիոն ֆրանկ դրամագլխով, որուն 100ին 20ը պատրաստ է․ Վարչական խորհրդոյն անդամք են Պ. Պ. Պոմպերժէր, Զաքէնի, վաճառականք ի Պալ, Սոլիվօ՝ Զիւրիխէն, Սիմոն՝ Բրիւսէլէն, Ֆինքէ՝ Բէռլինէն, Հայրէտին փաշա, մատուցակի տանց տէր եւ Թահսին էֆէնտի՝ արտօնատէր Կ. Պոլսոյ կազով եւ ելեկտրականութեամբ լուսաւորման․ Բաժնեթղթոց անուանական արժէքն է 5000 ֆրանք եւ հինգ տարիէն առաջ չպիտի կարենան վաճառուիլ անոնք․ Բոֆէ Պ«-«-« քիչ մը տարօրինակ կը գտնէ մասնաւոր ձայնութեան հետ կազի եւ ելեկտրականութեան համար կազմեալ այս տարօրինակ ընկերութիւնն, յարելով սակայն թէ զուիցերիական թերթերը կըսեն թէ կարեւոր դրամատունք մասնակից են այս գործին․

—Ցունաց Պատրիարքարանին Սինոդի անդամք ըստ օրինի փոփոխուած լինելով, նոր տարիէն սկսեալ յիշեալ ժողովը կազմող եկեղեցականք են՝ Նիկիոյ, Տէրքոսի, Նիկոպոլսոյ, Հալոսի, Էնկիւրիի, Վիզէի, Իմպրոսի, Լէմնոսի, Վօտէնայի, Սիզանիոյ, Մօլիէնոյի և Հալէպի մետրապոլիտք․

—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆի անդրանիկ որդին ծանրապէս հիւանդ է․

—Սէլանիկի զինուորական հիւանդանոցին առաջին բժիշկ տեղակալ-գնդապետ Արիֆ պէյ մեռեր է նոյն քաղաքին մէջ․

—Պ«-«-«-ին Թ«-«- ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցանէ կը դանդատի տեղւոյն առեւտրական դատարանի նախագահ Սամի էֆէնտիի դէմ որ այլ եւ այլ զեղծումներ կը գործէ եղեր․

—Իրիկուան Թղթաբեր շոգենաւն այս առաւօտ եր․ ժամ 2ին անցաւ Դարտանելէն․

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՑԱռեւտրական Սենեակն արձանագրեալ Պ. Պ. վաճառականներէն և սեղանաւորներէն կը խնդրուի որ բարեհաճին ներկայանալ յԸնդհանուր Ժողովոյ որ պիտի գումարի յառաջիկայ երկուշաբթի յունվար 18 ճիշդ ժամ 3ին յԱռեւտրական Սենեկին ի Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան թիւ 1, վասն ընտրութեան ընտրողաց՝ որք պիտի ընտրեն յիշեալ Սենեկէն հրաժարեալ անդամոց յաջորդներն ըստ կանոնագրութեան․

Ներկայ ազդս պէտք է նկատել իբրեւ հրաւիրագիր․

Ղալաթիա 13 Յունվար 1888

Սրիկեան Միհրան էֆէնտիի յօրինած հանրածանօթ ԿԻՒԼՏԷՍԹԷի վերջին տպագրութեան հայերէն արտասանութիւնն՝ հանդերձ ձօն քաւարանաւ՝ հրատարակուեցաւ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ անուամբ․ Գին 6 դահեկան․

ԱԶԴ

Մեծ Նոր Խան, թառաքճիներու դռնէն 4 թիւ սենեկին մէջ, ամեն օր ժամը 3 էն մինչեւ 11 Պատ. Անդղ Գերմ. եւ տամուրակալութեան մասնաւոր դասեր կը տըրուին դիւրութեանց եղանակաւ ու դիւրամատչելի պայմաններով․

1405 1—6

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԲԵՐԱՅԻ

Եւ կ գիշեր, նոր թատրոնի մէջ, վերջին ներկայացումն Bocaсе-ի․ Ո՛վ չգիտեր այդ ազուաշ գեղարուեստութիւնն, աշխոյժ, զուարթ, խօսական ո՛րքան հին, ու միանգամայն ո՛րքան նոր․ Պ. Դյուռեսի խումբը բուռականին գեհացուցիչ կերպով ներկայացուց զայն․ Այլ մասնաւորապէս Օր. Վիոլէ, որ սիրուն հրապարակիչ Պ«-«- մ'էր եղեր, ընդհանուր համակրութեան արժանացաւ իւր մաքուր խաղով ու հեշտալուր ձայնով․ Հանդիսատեսք եռանդուն ծափահարութեամբք ողջունեցին զնա, և քանիցս կրկնել տուին իւր երգերը․ Զմոռնանք յիշել ցայգանուագն, —այն խենդուկ թըռուցիկ ցայգանուագն որ ամենուն բերնին մէջ է,— տակաւ ագործներու և Հմայեակ Տանձէնեանի տեսարաններն որք նոյն չափ գոհունակութիւն պատճառեցին․

Այս գիշեր և վաղ գիշեր դադար․

Բարիզի Վօտվիլ Թատրոնի առաջին երգչուհի Օր. Ալիս Ռէն ի մօտոյ մայրաքաղաքս գալով, 10 ներկայացում պիտի տայ․

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Յառաջիկայ չորեքշաբթի, փետրուար 1 ըստ Եւրոպացւոց, Օրբոնի Փօդբրանոցին մէջ տեղի պիտի ունենայ Րումէլիի երկաթուղեաց արժեթղթոց վիճակահանութիւնը․

500 թիւեր պիտի շահին․

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆ 300,000 ֆրանք․

Կայսերական կառավարութեան մասնաւոր հրովարտակաւ, Ժ. Տ. Ծանէթթօյի դրամատունն ի Ղալաթիա արտօնեալ է վաճառել Բաժնեթղթեր․

Ամբողջ տոմսին գինն է 5 ղրուշ․

Շահուց մէկ քառորդին իրաւունք ունեցող 50 տոմսի ի միասին գինն է 100 ղրուշ, 25 տոմսի գինն 50 ղրուշ, 20 տոմսի գինն 40 ղրուշ, 10 տոմսի գինը 20 ղրուշ, և 5 տոմսի գինը 10 ղրուշ․

Այս տոմսերն առանձինն առանձինն կը վաճառուին 2 ½ ղրուշի․

Այս բաժնեթղթերը կը կրեն կառավարութեան կնիքն և Առեւտրական բաժնի Տնօրէնին դրոշմը․

Փետրուար 1ին և 2ին տեղի պիտի ունենայ Համպուրկի Լօդըրիին երրորդ վիճակահանութիւնն որ հանրածանօթ է իւր առատ պարգեւներով․

Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 37½ ղրուշ ոսկեդրամ, և մէկ քառորդ տոմսին գինը 75 ղրուշ․

Փետրուար 6ին և 7ին տեղի պիտի ունենայ Սաքսոնիոյ արքայական Լօդըրիին երկրորդ վճակահանութիւնը․

Մէկ տասներորդ տոմսին գինն է 50 ղրշ. ոսկեդրամ, մէկ հինգերորդ տոմսին գինը 100 ղրուշ․

Մի և նոյն օրերը պիտի կատարուի Պրունսվիքի շահաւէտ Լօդըրիին վիճակահանութիւնը․

Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 35 ղրուշ, մէկ քառորդ տոմսին գինն է 70 ղրուշ․

Այս երեք վիճակահանութիւններն ի միասին կը բաղկանան 274,500 թիւերէ որոց 131000ն անպատճառ պիտի շահին․ ամենքն ալ մեծ բաժիններ ունին, ինչպէս 500000, 300000, 200000, 100000 մարք և այլն․

Որովհետեւ այս տոմսերը վաճառողներէ շատեր այնպէս կը հաւատացնեն թէ այդ տոմսերը Դրամատանս տոմսերն են, պարտք կը համարիմ ծանուցանել թէ իմ բոլոր տոմսերս կը վաճառուին մի միայն իմ գրասենեակս, Ղալաթիա, Գումիւշ խան, թիւ 18, և հասարակութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ իմ դրոշմիս վրայ զոր այդ տոմսերը կը կրեն․

Այս տոմսերէն ունենալ փափաքող անձինք կը հրաւիրուին դիմել Դրամատանս․ Գաւառներէն եկած յանձնարարութեանց հետ պէտք է փոխարժէքը ղրկել․

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕՅ

1446 Ղալաթիա, Գումիւշ խան թ. 18

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ
ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 25 յունվար

Ֆրանքօ-իտալական առեւտրական դաշնագրոյն բանակցութիւնք դադրեցան, այլ կը հաւատան թէ վաղուաջորդ օրը պիտի վերսկսին․

Բերլին, 25 յունվար

Ժ. տը Ս. Բեւերսպուրկ կը հերքէ Բէօրզէ Զայթունկի երկիւղալի յայտնութիւններն ի մասին զօրաց շարժմանց ի Կովկասիա և Կարնոյ վրայ Ռուսիոյ ունեցած կարծեցեալ ծրագիրներուն․

ԱԺԱՆՍ ՌՈՒՏԷՐ
(Մասնաւոր հեռագիր Թ«-«-«)

Բեռլին 26 յունվար

Ժ«-«-«-ալ տը Սէն Բեւերսպուրկ այսօր կը պատասխանէ Բէօրզէ Զայթունկի, որ ծանուցած էր թէ Կովկասոյ Բ. զօրաբանակին հրաման տուած է Աւստրիոյ սահմանագլուխն երթալու, եւ թէ Ռուսիա Կարնոյ նկատմամբ ինչ ինչ տարօրինակ դիտումներ ունի․

Ժ«-«-«-ալ տը Սէն Բեւերսպուրկ բացարձակապէս կը հերքէ այս կարծիքներ որոց հակասութիւնն արդէն ապացոյց է անոնց անտեղութեան․

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԱՆՔԸ

Լոնտոն, 26 յունվար

Անգլիոյ Դանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ․

Պահեստի մետաղադրամ — յաւելում — անգլ. ոսկի 661,000

Փոխանակագիրք և այլ թուղթեր — յաւելում — անգլ. ոսկի . . 17,000

Պ«-«-«-ք ի պահեստի — յաւելում — անգլ. ոսկի 929,000

Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ 46 $5/8$ %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 15 յունուար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)		111 $1/8$
3 » » (վճռ.կնին)		110 $3/4$
3 » Բարիզի » (պանքայի)		22 72 $1/2$
3 » » (վճռ.կնին)		22 80

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս.)	Սէրի Գ. կ.	15 19
Պօրսային գոցուելէն վերջը	» »	15 19
Բերայի մէջ	» »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	» »	15 18
Բարձրագոյն գին	» »	15 18
Նուազագոյն »	» »	15 18
Կէս օրին	» »	15 18

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	35 22
Այս առաւօտ	35 22
Կէս օր	35 21

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) 1862)	Ա	Սէրի	23
» 1860) 1863) 1872)	Բ	»	14 10
» 1865) 1869) 1873)		»	0 15 18

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4
Քրէտի Ժէնէրալ	Գ. կ. Օսմ.	6 23
Պանք տը Պօնա	»	6 18
Ըօմ. Շիմէն ֆէ վալէօր	»	3 33
Թրամուէյ	»	347 $1/2$
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	37 $1/8$
Օթոմանեան տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լոսարիօնի	»	132

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
0 Ֆրանքնոց	»	88 8
Անգլիական ոսկի	»	111 2
Բօլ Իմփէրիալ	»	90 37
Քրիմից	»	51
Ռուպլի թղթադրամ	»	40 30
» արծաթ	»	75 20
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարք.)	»	109 5
Վ եշնոց	»	104 10
Հինգնոց	»	104 10
Մէթալիք	»	101
Թաափիէ	»	15 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 26 յունվար ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	102 $3/4$
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	14
» » » գոցուեցաւ	13 $13/16$
» » » Ա.	24 $1/4$
» » » Բ.	14 $1/4$
» » » Գ.	13 $7/8$
Օսմանեան 1871	73 $1/2$
Փոխառութիւն 1877	87 $1/4$
Պանք Օթօմանեան	10 $1/4$
Ռուսական փոխառ. 1873	92 $5/8$
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	74 $1/2$
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	100 $5/8$
Տայրա Սանիէ	71 $3/8$
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	97 $1/4$
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 464

Վիէննա, 26 յունվար ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 45
Օսմանեան երկաթուղի	17 70

Բարիզ, 24 յունվար ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 $1/2$ %	107 85
» » 3 %	81 47 $1/2$
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 15
» » » գոցուեցաւ	14 15
» » » Բ.	14 40
» » » Գ.	14 10
Օսմանեան երկաթուղի	35 37 $1/2$
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօմանեան	506 25
Քրէտի Լիոնէ	577 50
» Ֆօնսիէ	1383 75
Բաժնետոմս Լոմպ	1252 50
Սուէզի ջրանցք	2085
Ռուսական 5 % 1877 ի	98 $3/4$
Իտալական Ռանթ	94 25
Սպանիական (արտաքին)	67 $3/8$
Եգիպտական միացեալ	377 50
Բրիօրիթէ Թիւրք	370
5 % Հելլենական	— —
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 25

Բարիզ, 26 յունվար ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 $1/2$ %	107 85
Օսմանեան քոնսոլիտէ	— —
Եգիպտական	376 25

ԱԶԴ

ՆՊԱՐԵՂԷՆ, ՉԱՅ ԵՒ ԸՄՊԵԼԻՔ

(Րուսկի Մակազէն)

Յ. Պ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ԵՒ Ս. ՎՐԹԱՆԷՍԵԱՆԻ ի Մոյիանէ թիւ 109 վաճառատունը՝ վերջի հրդեհին առթիւ փոխադրուած է նոյն փողոցին դիմացի կարգը, Սիթէ Ֆրանսէի ստորնայարկը թիւ 42․

1401 6—6

ԱԶԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Salonica Gaz Vorks Company Ընկերութիւնը վճարած լինելով իւր 33,000 Օսմ. ոսկւոյ դրամագլխի բաժնեթղթոց դրօշմի կանոնական տուրքերը, կը ծանուցուի բաժնետերաց թէ կը հայ միայն ներկայացնել զայսն՝ երկու օրինակ թուական Պորտըրայի մը հետ՝ առ Մասնաւոր վարչութիւնն—կեդրոնական գրասենեակ Դրոշմի—Ղալաթիա, Պալըքպազէ, ուր դրոշման վերաբերեալ ձեւակերպութիւնք պիտի կատարուին առանց ծախսի բաժնետերաց համար․

Կ. Պոլիս, 17/19 դեկտ. 1887

1406 7—7

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՄՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԲԱՂԷՇ, 28 դեկտ.

Մեր գիւղացիները քիչ քիչ երես կը դարձնեն մեր Առաջնորդարանէն. Առաջնորդարանը գալու համար կամ տեսակ մը բաժ պէտք է տալ, կամ արհամարհանքներ ուտել. Իր գիւղագնացութեան պտոյտի առթն ցցուց արդէն մեր Արժ. Տեղապահը, որ սաստի ու դրամի երկու դէմքեր ունի ինքը.

Պատրիարքարան Խուլթիկցիի մը պսակը լուծեց, բայց պսակող Տէրտէրի փիլոնն առնելու և քանի մը մէճիտով ութ օրէն զան ետ տալու ձեւի ներքեւ միայն հասկցաւ մեր Արժ. Տեղապահն կրկնամուսնութեան մը այլուծումը. - Կրկնամուսնութիւններու նոր դէպքեր յիշեմ.

Կարբեցի Բզդօի աղջիկ, որ էրիկ ունի, պսակուեցաւ Հանդէցի Յովհաննէսի հետ. Յովհաննէսի կին Մարօի լաց ու կոծի, ճիչ ու աղաղակի վրայ 5 մէճիտ [illegible] տրուեցաւ վերջին կնոջն, որ իր հօր տունը ղրկուեցաւ. [illegible].

Նէկեցի Սարգսի կին, որ էրիկ ունի, պսակուեցաւ Խուլթիկցի Պօթիկ անձի հետ. Կարբ, Հանդ, Նէկ Ազնուաձորի մէջ եղած հայ գիւղեր են.

Ուրիշ Ազնուաձորցի մը կրկնամուսնութեան կը հետամտի, ու ա՛ն ալ կը հասնի իր սրտի [illegible]. Մեր խիստ, մեր նահապետական բարքերու մէջ եղած այս զեղծումները պէ՞տք է, որ անտես է Պատրիարքարանն.

Աւեխի վանքը դպրոց ունեցած չէ ու չունի. Ամլորդւոյ վանքի դպրոցը գոցուեր է. Խնդրակատար վանքի դըպրոցը գոցուելու վրայ է, ու դպրոցի մը թուխսը կը դրուի Գոմաց վանքի մէջ.

Գոմաց վանքը Գոմս գեղի եկեղեցին է, վանքի վարժարան Գոմս գեղի ծըխական դպրոցն է, ու Գոմսեցի քահանայ մը Պոլիս ղրկուեցաւ, որ հանգանակութիւն ընէ այս դպրոցի համար.

Խնդրակատար վանքի դպրոցը գոցուելու վրայ է, այո՛, և այն պատճառով, որ

Ա. 250-300 լիրայի մօտ հանգանակութիւն ունեցաւ,

Բ. 100 լիրայի մօտ տարեկան հասոյթ ունի,

Գ. 20 աշակերտ կը պահէր,

Դ. 1-1,5 լիրա, նոյնինքն 68 ղրուշ ամսաթոշակ առնող վարժապետի մը կը կարօտի.

Ե. ԽՐԻՄԵԱՆ-ՈՐԲԱՆՈՑ անունը կը կրէ.

Երբ Խնդրակատար վանքի այս դըպրոցը արդի ձեւով բաց մնալու խնդրութեան, — գոցուելու խաղքութեան մէջն է, ի՞նչ ըսել է Գոմաց վանքի որբանոց ու անոր հանգանակութիւնը.

Գոմաց վանքի համար «տէտրակ մը ժապաւինելէն» առաջ, մենք կը յուսանք որ Բաղէշի վանքերու արդի վիճակը կը քննէ Պատրիարքարան. մենք կը յուսանք, որ Սովելոց Յանձնաժողովի հաշիւներու և տեղեկագրի Բուշէզ աչքէ կ'անցնէ Պատրիարքարանը.

ԱՏԱՐԱԶԱՐ 2 յունվար

Տանուցեր էի յառաջագոյն թէ քաղաքիս Ս. Հրեշտակապետ Թաղի երկու Նորընծայ քահանաները, Տ. Վահան և Տ. Ներսէս, վերջերս քիչ ժամանակուան մէջ վախճանեցան. Այս կերպով, այժմ այդ բազմաթիւ թաղի եկեղեցւոյն մէջ կը մնան մի միայն երկու քահանայք. Թէեւ ունինք քահանայ մը, որ տեղւոյս ամենէն հարուստ անձն է և Թուականէս երեք տարի առաջ Գաւառ-գիւղ ձեռնադրուելով՝ երկու ամիս անդ պաշտօն վարելէ յետոյ քաղաքս եկաւ, բայց խիստ քիչ անգամ կը պաշտօնավարէ. Այդ քահանան է Տ. Ներսէս Պալալեան. Այդ եկեղեցականը, փոխանակ իր կրօնական պաշտօնն ի գործ դնելու, քահանայութեան զիմակին տակ վաճառականութիւն կ'ընէ. Իր երկու որդւոց տարապարգործութեան միջերանոց մը բացած է, և ինքն ալ ներսը [illegible] և վաշխառութեամբ կը պարապի.

Խորհրդածութեան հարկ չմնար կարծենք.

ՕՐՏՈՒ, 29 դեկտ. 1887

Միւլթէզիմներու անիրաւութեանց չափն անցաւ. և ժողովուրդն որ անպայման կերպով համբերատար էր, այլ եւս չկարենալով հանդուրժել այս անգութ մարդոց սոսկալի անիրաւութեանց՝ խուռն բազմութեամբ, որ մօտաւորապէս հաշուով կար 2000էն աւելի, գիւղերէն ու քաղաքէն հաւաքուելով յարձակեցան միւլթէզիմներու վրայ, որք վախերնուն ծակէ ի ծակ փախան ապաստանեցան. Այս արարքներէն յետոյ ի Կ. Պոլիս կայս. պալատն և ուրիշ շատ մեծ պաշտօնատանց հեռագրեցին. Անտարակոյս ի Կ. Պոլիս Նախարարք մեծ կարեւորութիւն պիտի տան այս միւլթէզիմներու խնդրոյն, որ ժողովրդեան մեծագոյն ցաւն եղած է այս վերջին ժամանակներս. Ժողովուրդը մոռցած է այժմ իր միւս բոլոր վշտերը ու կը խորհի միայն թէ ինչպէ՞ս ազատի այս անիրաւ մարդոց ճիրաններէն.

Երբ ժողովուրդը խնդրոյ մը համար ի վիլայէթ կը բողոքէ՝ վիլայէթէն մէկ երկու քննիչ կը խրկուի որոնք գալով չը գիտեմք ի՞նչպէս շուտ և ի՞նչ անիմանալի պատճառաւ անիրաւներուն կողմը կը յարին, ու կը տեղեկագրեն թէ ամենեւին բան մը չի կար մէջ տեղ, եւ թէ ժողովրդեան աղաղակները մէկ երկու խռովայոյզ սրիկաներու գործ է. և ահա այս կերպով ժողովուրդը ցոյց մը կ'ընէ անիրաւներուն դէմ՝ անմիջապէս կը զրպարտեն ըսելով թէ «խաեան խալըզօրըլըր» եւ այլն. Վերջապէս ժողովուրդը շուարած է եւ չգիտեր ի՞նչ կերպով վարուի այս անիրաւներու դէմ. Ինչպէս որ նախորդ գրովս ըսի, միւլթէզիմները տասանորդը կրկին անգամ առնելէն եւ քէշֆը չափազանց ընելէն զատ, գոհ չլինելով՝ շատ անգամ երեք անգամ կ'առնեն տասանորդը միեւնոյն ապրանքէն բանութեամբ. Կը զարմանամ թէ ասանկ անօրինակ անիրաւութիւն մը ի՞նչու համար ուշադրութիւն չգրաւեր.

ՄՈՒՐԱՏ

ՀԱՅՔ Յ'ԱՄԵՐԻԿԱ

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱ-ՖՐԷԶՆՕ, 6 Դեկտ. 1887

Քանի մը տարիներ թափառական ու ատանդական այլեւայլ տեղեր շրջելէ ետք ահա երեք տարի կը լինի որ տարագրութեանս կայան ընտրեցի Քալիֆորնիոյ խաբերը Ֆրէզնօ գիւղաքաղաքին մէջ. այս ընտրութեանս գլխաւոր պատճառն այն էր որ՝ աստ կը գտնուէին բաւական թուով հայեր՝ ընտանեօք կամ առանձինն, և յուսացի սփոփ ու մխիթարանք գտնել ազգայնոց մէջ՝ կամ մօտը բնակելով. չեմ ըսեր թէ բոլորովին պատրանք մի եղաւ այդ յոյսս, բայց սա ստոյգ է թէ չգտայ զայն՝ ինչ որ կը փափաքէի գտնել.

Շատ անգամներ մտադրած եմ գրել տեղւոյս ազգայնոց վիճակին, դիրք ու կացին վրայօք, սակայն արգելքներ ունեցած, բայց այսօր մի տխուր պարագայ այնչափ ծանր տպաւորութիւն կ'ընէ վրաս որ կ'ըստիպուիմ գրել մի քանի տող.

Ի Ֆրէզնօ և քանի մի վայրկեան հեռաւորութեամբ շրջականները գտնուող Հայոց թիւը 100էն աւելի է, որք կամ ուղղակի տեղս եկած են իրենց Հայրենիքէն և կամ Ամերիկայի այլ եւ այլ նահանգաց մէջ բաւական դեգերելէ ետք աստ եկած են ու հաստատուած. սոքա գաղթած են՝ Կարինէն, Մուշէն, Մարզուանէն, Եոզղատէն, Կեսարիայէն և Մարաշէն. մեծագոյն մասը ընտանեօք են ու փոքր մասն առանց ընտանիքի. աւելորդ է ըսել թէ՝ սոքա գրեթէ ամենն ալ բողոքական հայեր են՝ բայց կան մէջերնին որք կը պահեն իրենց ազգային զգացումներն, բառին բովանդակ նշանակութեամբ և սոնք ալ այդ զգացման հետ կը պահեն նաեւ իրենց Հայրենի Եկեղեցւոյն սէրն ու յիշատակն առանց յարելու բողոքականութեան. բայց դժբաղդաբար չունին իրենց պաշտելի և պատկառելի կրօնին ներկայացուցիչն ու սրբավայրն և այն մեղադրելի չէ, որովհետեւ նիւթապէս անհնար է մի քանի ցանցառ թուով հայերու համար՝ հաստատել եկեղեցի ու քահանայ. ունինք այս մասին կարծիքներ ու գաղափարներ զորս ուրիշ պատեհի կը թողունք գրել. Այժմ գանք յօդուածիս շարժառիթ եղող խնդրոյն.

Քանի շաբաթներէ ի վեր թղթաբերով մեր սիրեցած Արեւելք, Արշալոյս լրագրաց մէջ կը կարդանք միայն տխուր լուրեր. մեր վրայ տխուր տպաւորութիւն գործեցին այդ դէպքերն, մանաւանդ բովանդակ Զէյթունի աւերիչ հրդեհն և այնչափ զգածուեցանք որ շատ մը օրեր մեր խոհմանց ու խօսակցութեան նիւթ ըրինք և կը մտածէինք թէ արդեօք կարո՞ղ ենք և մեք օգնութիւն մի ընել այդ դժբաղդ անձանց որք բնակարանէ, զգեստ, ուտեստէ և ամեն բանէ զուրկ են. ստոյգ է թէ գթառատ կայսեր և Սամ. կառավարութեան շնորհներն մասամբ իւիք կը մխիթարեն զնեզ, բայց ո՞չ ապաքէն ամեն մարդու նուիրական պարտքն է օգնել իր ընկերին, ազգին ու հայրենիքին. Ահա այսպէս կը խօսէինք կիրակի օր մը մի քանի երիտասարդներ միացած որոցմէ մին այնչափ յուզուած էր որ շատ սրտաշարժ կերպով խօսեցաւ ու յորդորեց անմիջապէս հանգանակութեան մի ձեռնարկել և ամեն ոք ըստ իւր կարողութեանն կաթիլ մը ջուր սրսկել այդ հրդեհեալ սրտերուն ու վէրքերուն. ընդունուեցաւ անմիջապէս առաջարկն և որոշուեցաւ երկու անձինք հանգանակող՝ սա պայմանաւ որ հանգանակուելիքէնէն գոյացեալ գումարը ղրկուի Ս. Հայրիկին և նորա միջոցաւ օգնութեան հասնի անձանց. ամեն ոք հաւանեցաւ և իւր լումայն տուաւ այդ գթութեան ու մարդասիրական նպատակին, և չմոռանանք ըսել թէ շատ աւելի տուին անոնք որք կարօտ ու օրն օրին ապրող անձինք էին և խիստ քիչ տուին նոքա որք այսօր քանի մը հազար տոլարներու տէր են ու զայդ կը տեղին հաշուել ու համրել.

Ամերիկայի միւս կողմերին մէջ եւս, կըրգամ թէ անուեղի էր այս գիտողութիւնս. բայց կարծելով թէ՝ վրիպած է այս ջերմ Աւետարանականաց աչքէն Յիսուսի խօսքը կ'ուզեմ զայն յիշեցունել թէ՝ «Որու որ շատ տրուեցաւ շատ պիտի խնդրուի», այլ որովհետեւ խնդիրը զգացման վրայ է եւ ոչ կարողութեան, մենք ալ այս առթիւ իւրաքանչիւրի զգացումներն կ'ունելու պատեհութիւնն ունեցանք . . . հանգանակութեան ամբողջ գումարն հասաւ 100 քանի տոլարի, եւ երբ ուզեցինք անմիջապէս հասցունել որոշեալ տեղը եւ ահա մի քանիներ կամ աւելի ճիշդը՝ ազգասէր ճանչցուող քարոզիչ մը իւր բուն գոյնը յերեան հանեց՝ առարկելով թէ պէտք է այդ գումարն ղրկել միսիոնարաց եւ ոչ Ս. Հայրիկին, եւ կամ Աւետարանական խմբագրութեանը և ոչ թէ Արեւելքին. Ի լուր այս յայտնութեան յանկարծակի եկանք եւ զգացինք միսիոնարաց գործած աւերումները բարոյական տեսակէտով որ գթութեան գործ մ'իսկ չհանդուրժեր դիտմանց ծառայեցնելու չափ ներգործած է այս անձանց վրայ. Այդ առաջարկին [illegible] մին էր նաեւ Թուրքիայէն տեղս վերադարձող ամերիկացի քարոզիչ մը որ կը ջանար համոզել այդ գումարին իրեն յանձնելուն եւ իւր ձեռամբ միսիոնարաց ղրկելուն եւ սա միացած միւս հայ քարոզչին հետ կը յորդորէին խեղճ հայերն ու բացարձակապէս կը յայտարարէին թէ՝ «Այդ նպաստը պէտք է հոգիներու փրկութեան եւս նպաստէ և այդ պատճառաւ պէտք է միսիոնարի մը կամ բողոքական պատուելիի ձեռամբ մատակարարուի», ողորմելի արարածներ որք իրենց հոգին կորուսած կամ ծախած՝ անկորուստ հոգիներն փրկել կը խորհին . . . բաւական վէճեր տեղի ունեցան այդ միսիոնարամոլ անձանց և լոկ, գթութեան նպատակով շարժող մի քանի անձանց միջեւ. շատ երկար կը լինի գրելն այդ վիճաբանութեան առթիւ տեղի ունեցած խօսքերն սակայն այդ յորդորներ չազդեցին մեր քարոզչին վրայ որոյ նպատակն ոչ այնչափ գթութեան գործ մը կատարել էր որչափ [illegible] . . . ուստի այդ գծուծ գաղափարին հակառակ գտնուող անձինք չուզելով որ իրենց լումայն գործածուի միսիոնարաց ձեռամբ կրօնի կամ աւելի ճիշդը պառակտման նպատակին՝ արժան համարեցան իրենց փափաքի նպաստորն ղրկել Կ. Պոլսոյ Հրկիզելոց Յանձնաժողովին որպէս զի շուտով ղրկէ խեղճ հրկիզելոց ինչ միջոցաւ որ յարմար կը դատէ.

Նուիրատուաց անուանքն են հետեւեալները.

Տիկին Ս. Սարգսեան	տօլար	4
Օր. Ս. »	»	3
Պ. Աբրահամ Ս. Սարգսեան	»	3
Տիկին Մ. Մարգարեան	»	2
Օր. Մ. »	»	1
Պ. Մելքոն »	»	2
Պ. Յ. Վարդանեան	»	3
Տարագիր հայ մը	»	7
		25 (*

*) Այս գումարն յանձնուած է Հրկիզելոց Յանձնաժողովին.

ԱՆԿԷԶ ՄԱՐԴԻԿ

Այրուցքն անտարակոյս այն ցաւն է որուն դէմ մարմինը կ'ապստամբի ամենէն աւելի ազդուութեամբ. Այրուցքի երկիւղը չափազանց է մարդուն ինչպէս անասնոց քով և կարելի է ըսել թէ անասնոց քով հզօր բնազդում մը տեղը կը բռնէ. Վայրենի անասունները կը վախնան կրակէն. ընտանի անասունները, շունը, կատուն, կրնան օգտուիլ տաքութենէն, կը սիրեն տաքնալ, այլ կրակի կտոր մը իյնայ իրենց մօտ, կայծ մը ցայտէ, անմիջապէս կը սարսափին և ի փախուստ կ'աճապարեն.

Այրուցքի այս երկիւղն, այս սարսափն որ այնքան հզօր է մարդոց քով, այն արդիւնքն յառաջ կը բերէ որ անոնք որք զերծ կը մնան անկից, կրնան անվնաս գործածել հրավառ ածուխներ կամ տարաշէկ երկաթ մը, հալած երկաթէ կամ կապարի ձեռք դպցնել, անոնք որ կը դիմադրեն բոցերու, եռացող ջուրի կամ ձէթի, ամեն ժամանակ ընդհանուր սքանչացման կամ հետաքրքրութեան արժանացած են.

Հալած մետաղի մէջ ձեռք մխրճեն ամենահին ժամանակներէ ի վեր ծանօթ փորձ մ'է. Պատմութիւնը կը հաղորդէ մեզ թէ Զրադաշտ, ուզելով շփոթութեան մէջ թողուլ իւր զրպարտիչները, մարմնոյն վրայ հալած պղպջատ թափել տուաւ և բնաւ չվնասուեցաւ. Միջին դարու հեղինակներէն շատեր, մանաւորապէս Ամպրուազ Բարէ, Գառտան, կը պատմեն թէ տեսած են [illegible] որք իրենց ձեռքը կը խոթէին հալած կապարի մէջ և երեսնին կը լուային անով.

Մեր օրերս, բազմաթիւ [illegible] նմանօրինակ փորձեր կ'ընեն. Կապարի գործարանաց մէջ, բանուորներն առանց վարանելու իրենց ձեռքը կը դնեն հալած կապարի կոնքի մը մէջ՝ անկից առնլու համար արծաթեայ դրամ մը զոր անդ նետած է այցելուն. Ձուլարանաց մէջ յաճախ կը տեսնուին գործաւորներ որք իրենց ձեռքով կը կտրեն բուբայէն ելնող հալած մետաղի ցայտը.

Պ. Պուդինեի կ'ըսէ թէ չափազանց տաքութեան դիմանալու կարողութեան պատճառն է այն մթնոլորտային վիճակը զոր կ'զգենու փորձող մարդուն մորթին թեթեւ խոնաւութիւնը.

Առանց մտնելու մանրամասնութեանց մէջ զորս կարելի է գտնել բընագիտութեան գրքերու մէջ, յիշեցընենք թէ չափազանց տաքցած մետաղեայ տախտակի մը վրայ ինկած ջուրի կաթիլ մը, փոխանակ անմիջապէս շոգիանալու, փոքր գնտի մը ձեւ կ'առնու և այս վիճակի մէջ կը մնայ, մինչեւ որ տախտակն ըստ բաւականին պաղած ըլլալով կաթիլն յանկարծ շոգիանայ. Արդ, Պ. Պուդինեի համեմատ, մարմնոյն ծակտիները լեցնող ջրի բազմաթիւ փոքրիկ կայլակներն, յանկարծ յարաբերութեան մէջ գտնուելով չափազանց տաք մարմնոյ մը հետ, որպէս մետաղը, միեւնոյն վիճակին կ'ենթարկուին, մետաղին և մորթին մէջ կը կենան և մորթին համար ճշմարիտ ձեռնոցի մը դերը կը կատարեն.

Նախնեաց մէջ, անկիզութեամբ օժտեալ անձանց օրինակները բազմաթիւ են. Յոյն և Հռոմայեցի հեղինակներն հաղորդած են նոցա արտասովոր զօրութեան պատմութիւնն, յաճախ վերագրելով զայն երկնային ազդեցութեան մը, այլ շատ անգամ եւս լոկ ֆիզիքական պատրաստութեան մը.

Տասն և եօթներորդ դարուն վերջերը միայն, 1677ին, մարդկային անկիզութեան խնդիրը դիտուեցաւ գիտական տեսակէտով, ձեռամբ Պ. Տոտառի, անդամ գիտական Ակադեմիոյ. Այդ ուսումնասիրութեան շարժառիթ եղան այն հրաշալի փորձերը զորս այդ պահուն ի Բարիզ կը կատարէր Րիչարտսըն անուն քիմիագէտ մը.

Րիչարտսըն առանց մնասուելու բոբիկ ոտներով կը քալէր հրավառ ածուխներու վրայ. Ծծումբն հալեցնել կուտար, ձեռքին և ապա լեզուին վրայ կը դնէր, մինչեւ որ ծծումբն հալէր լմըննար, լեզուին վրայ կրակ կը դնէր, միս կտոր մը եփել կուտար. Հանդիսատես մը փքոցով մը կը հրահրէր.

Տարաշէկ երկաթ մը կը բռնէր ձեռքին մէջ, առանց այրուցքի ամենադոյզն հետք մը թողլու. Ակռաներուն մէջ կ'առնուր տարաշէկ երկաթի ձող մը և հեռուն կը նետէր. Այդ երկաթը կը լզէր, ինչպէս մինչեւ հիմայ կ'ընեն քանի մը աճպարարներ տօնավաճառներու մէջ.

Նմանապէս կը կլնէր հալած նիւթեր. Այս բոլոր փորձերու մէջ, իւր դէմքն հանդարտ կը մնար, առանց ցաւի ամենադոյզն նշան ցոյց տալու.

Տոտառ կը բացատրէր թէ այս փորձերը կրնան կատարուիլ առանց ոչ մէկ քիմիական պատրաստութեան օգնութեան, պարզապէս քանի մը զգուշութիւններ ձեռք առնլով, և մանաւանդ այն կարծրացման շնորհիւ զոր մորթը կ'զգենու յաճախակի կրկնեալ գործողութեան մը ազդեցութեան ներքեւ.

Իտալացի բժիշկ և քիմիագէտ Սեմէնդինիի փորձերը ցոյց տուին թէ կան բաղադրութիւններ, սպեղանիներ, որք մորթին վրայ դրուելով, բոլորովին անզգայ կ'ընեն զայն կրակի կամ կրակ կտրած մարմիններու հանդէպ.

Դարուս սկիզբն Սպանիացի մը երեւցաւ ի Բարիզ իբր օժտեալ գերբնական անկիզութեամբ մը. Իւր փորձեր գրեթէ նոյն էին Րիչարտսընի փորձերուն. ասոնց արդիւնքն եղաւ նմանապէս Փրանսացի բժշկաց և գիտնոց մէջեւ յառաջ բերել վիճաբանութիւններ ի մասին այն նիւթին որոյ շնորհիւ կարելի էր ձեռք բերել այս յատկութիւնը.

Դրեթէ միեւնոյն միջոցին, Լիոնէդգի անուն Իտալացի մը անկիզութեան խաղեր կատարեց ի Նաբոլի. Սեմէնդինի, որ յայնժամ քիմիագիտութեան առաջին ուսուցիչն էր այդ քաղաքի համալսարանին մէջ, ուշի ուշով կը դիտէր այդ փորձերը.

Լիոնէդգի նախ տարաշէկ երկաթի ձող մը կը պտտցնէր իւր մազերուն մէջ, առանց մազերն այրելու. Ապա ձեռներուն և ոտներուն վրայ կ'անցունէր զայն. Ոտքին ծայրովը կամ ներբանովը քանիցս կը ծեծէր մինչեւ սպիտակութեան աստիճան կարմրած երկաթի կտոր մը. Կարմիր երկաթ մը կը դնէր ակռաներուն մէջ, եռացած իւղ կը խմէր, մատները կը թաթխէր հալած կապարի մը և կաթիլ ու կաթիլ լեզուին վրայ կը կաթեցնէր. Կարմիր երկաթի ձողակ մը կը պտտցնէր լեզուին վրայ առանց բնաւ մնասուելու. Իւր դէմքը կը բռնէր ձէթի բոցին վրայ, կամ [illegible] գոլորշիներուն երբ կրակի վրայ թափուէին.

Սեմէնդինի որոշեց գտնել այդ փորձերուն գաղտնիքը. Մանաւորապէս դիտեց թէ այն պահուն ուր անկէզ մարդն իւր գլխուն վրայ կը պտտցնէր կարմիր երկաթի ձող մը, մազերէն սպիտակ առատ գոլորշի դուրս կ'ելնէր. Թէ նոյնը կը պատահէր երբ կարմիր ձողը կը պտտցնէր թեւերուն, սրունքներուն կամ ոտներուն վրայ. Թէ երբ լեզուին վրայ կը թափէր հալած կապար և լեզուով կը դպչէր կարմիր երկաթի մը, լեզուին մակերեւոյթը ծածկուած էր սպիտակ ծեփով մը, նման այն աղտեղութեան զոր տենդի առթն լեզուն կ'զգենու. Սեմէնդինի եզրակացուց այս դիտողութիւններէն թէ Լիոնէդգի կը գործածէր բաղադրութիւններ որք առժամապէս կը պաշտպանէին մորթն, և որոնց հասնիլ այդ բաղադրութիւններ ըը.

Իւր առաջին փորձերը ոչ մէկ արդիւնք ունեցան. Վերջապէս, յաճախակի մարմինն [illegible] շըփելէ յետոյ, կրցաւ առանց մնասուելու մորթին վրայ դնել կարմիր երկաթի ձող մը. Իւր փորձերը շարունակելով, գտաւ թէ պաղլեղի լուծում մը նոյն յատկութիւնն ունէր.

Օր մը, պատահաբար, Նախապէս պաղլեղի մէջ թաթխուած ձեռքն օճառով շփելով, տեսաւ թէ ձեռքին անկիզելիութիւնը շատ աւելցած էր. Յանժամ համարձակեցաւ կարմիր երկաթ մը դնել լեզուին վրայ.

Նմանապէս գտաւ թէ շաքարի խաւ մը, օճառով ծածկուելով, բոլորովին անզգայ կը դարձնէ լեզուն.

Սեմէնդինի, բոլոր այս փորձերէն յետոյ, յաջողած էր աւելի անկիզելի լինել քան այն աճպարարն որ այս ուսումնասիրութիւնը թելադրած էր իրեն.

Գիտուն քիմիագէտին նայելով, այս է անկիզելի մարդուն գաղտնիքը. Ականջբեւ է թէ այն խեղճ աճպարարներն որք տօնավաճառներուն մէջ այս օրինակ փորձեր կը կատարեն, կը գործածեն կա՛մ Իտալացի քիմիագէտին գտած բաղադրութիւնը, կա՛մ ուրիշ նոյն տեսակ նիւթեր.

ԶԲՕՍԱՆՔ
կամ
ՀԱԽԱՔԱՑՈՅ
ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ՀԱՏԸՆՏԻՐ ԱՌԱԿԱՑ
Հանդերձ բառական Թարգմանութեամբ
Եւ ճոխ բացատրութեամբ
Աշխատասիրեաց
Տ. Մ. ՄԻՐԻՔՃԱՆԵԱՆ

Երկրորդ տետրն հրատարակուած է. Ամբողջ գործը պիտի պարունակէ 2000 ի չափ առակներ. Կեդրոնատեղին է Պողաճեան գրատունը, Պոլիս, Զաբթաֆըլար Եօգուշը. Իւրաքանչիւր տետրի գինն է 50 փարայ. 1508

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ
ԼՈՅՍ ԵՒ ՍՏՈՒԵՐՔ
ՔԵՐԹՈՒԱԾՔ
Գին 5 ղրուշ
1402 3—9

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ
Ընդ հովանաւորութեամբ Առեւտ. Ատենի
9 Սէնդ Վիքդուառ փողոց 9

Արհեստական ուսմանց տեւողութիւնն երկու տարի է. Սակայն Նախապատրաստական տարի մը, անհրաժեշտ այն օտարականաց համար որք ըստ բաւականին չեն գիտեր Ֆրանսերէնն, յաւելցեալ է երիտասարդաց որոց նախնական կրթութիւնը շատ տարրական է. Նուազագոյն տարիքն է 14. Ցերեկեայ աշակերտք 600 Ֆրանք, գիշերօթիկ 1900 Ֆ. Դիմել վարժարանին տնօրէնին. 1230 17—25

Ա. Զ. Գ.

Հասարակութիւնը գոհութեամբ պիտի իմանայ թէ Պ. ՏԷՄԷՏՐԻՈՍ ԲԱՔԱԼԵՕՐԿԻՈՍ, որ հինգ տարի շարունակ այնքան սքանչելապէս վարած է Վենետիկ փողոցի Կեդրոնական Գարեճրատունը, նոր հաստատութիւն մը բացած է Բերայի մեծ փողոցին մէջ որ կը կոչուի նոյնպէս

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳԱՐԵՃՐԱՏՈՒՆ

Պ. Տ. Բաքալեօրկիոս, իւր վայելած վստահութենէն քաջալերեալ, ծանր զոհողութեանց տակ մտած է՝ կարելի եղած փայլն և շուքը տալու համար իւր հաստատութեան. Պ. Բրոքէի գերմանական հին գարեջրատան տեղւոյն վրայ կառուցեալ, Կեդրոնական Գարեճրատունը կը բաղկանայ գետնայարկէ մը և երկու յարկէ. Ներս մտած ատենդ կայ ընդարձակ սրահ մը, պարտէզ մը և ճաշարան մը. Առաջին յարկը կը բաժնուի բազմաթիւ չքեղ սրահներու. Երկրորդ յարկը փոխարկուած է Բերայի Մեծ փողոցին վըրայ նայող գեղեցիկ գարշատունի մը. Այս հիանալի հաստատութիւն անշուշտ ժամադրավայր պիտի լինի գեղեցիկին և համդիտասիրող անձանց. Այցելողը պիտի հաւնի կարասեաց վայելչութեան, սպասաւորաց քաղաքավարութեան վրայ՝ որք քանի մը լեզուներ կը խօսին, ինչպէս նաեւ կերակրոց ըմպելեաց ընտիր տեսակին վրայ.

Ցերեկուան և գիշերուան ամեն ժամուն ամեն տեսակ ճաշ, Ֆրանսական, գերմանական կամ հունգարական եղանակաւ. ամեն տեսակ ըմպելիք, ամեն տեսակ ազանդեր. Բաց աստի ընթերցարան մը կայ մայրաքաղաքիս և Եւրոպիոյ գլխաւոր լրագրերով.
1327 14—18

ՏՕՔԹԻՕՐ ՏԻԿԻՆ ՊԱՍԵԱՆ

Մանկաբարձ Տէօքթէօռ Տիկին Պասեան որ երկար տարիներէ ի վեր բրած փորձերով, կատարելագործած է մանկաբարձութեան արուեստը, կը գտնուի ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը միջօրէէն յետոյ, ի Պոլիս կամուրջին գլուխը Վ. Տաննի դեղարանը, ի Մահմուտ Փաշա Գ. Փափամաճեանի դեղարանը, ի Կէտիկ Փաշա Կեդրոնական դեղարանն և Սկիւտար իւր տուն, Ս. Խաչ եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3

ՏՕՔԹԻՕՐ ՊԱՍԵԱՆ

Տէօքթէօռ Պասեան մանկաբարձութեան արուեստին և կանանց ու տղայոց վերաբերեալ հիւանդութեանց իբրեւ մասնագէտ իւր ուսումը կատարելագործած է ի Վիէննա, ի Բարիզ և ի Լոնտոն 18 տարուան փորձառութեամբ.

Տէօքթէօռ Պասեան ձրիաբար կը դարմանէ աղքատներն իւր տան մէջ Սկիւտար Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3. ամեն ուրբաթ եւ կիրակի օրերը միջօրէէն մինչեւ իրիկուն.

Ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերն պիտի գտնուի ի Պոլիս կամուրջի գլուխն Վ. Տաննիի դեղարանը, ի Մահմուտ Փաշա Գ. Փափամաճեան դեղարանն եւ ի Կէտիկ Փաշա Կեդրոնական դեղարանն.
1323 19—30

THE WESTERN INSURANCE COMPANY LIMITED
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ընդդէմ փոխադրութեան վտանգաց
Արեւելեան համար Ներկայացուցիչ
ՓՈՒՋՄԱՆ ՏԷՄԷՏՐԻԱԴԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ'ապահովագրուին շոգենաւով, երկաթուղով և առագաստանաւով ղրկուած ապրանքներ. Կ'ապահովագրուին նաեւ դրամ, գոհարեղէն, արժէթղթեր և այլն պարունակող ծրարներ որք յանձնուած են թղթատարական պաշտօնատանց կամ փոխադրութեան Ընկերութեանց.

Գրասենեակ՝ Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Էլվիի խան, թիւ 8, 9 և 10.
1381

ՄԻ ԳՆԷՔ
ՁԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՆ
Առանց նախապէս այցելելու
Օ ԳՐՈՒԱՍԱՆ
AU CROISSANT
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ
94, Իւրաքանչ. Գալաթիայ, 94, Վոյվոտայի դիմաց.
ԱՆՀՈՒՆ ՄԹԵՐՔ
ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ
ՔԱԼԴՕ, ՔԱՆԴԱԼՕՆ, ՔԱՌՏԸՍԻՒ
արանց, երիտասարդաց և տղայոց համար.
ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԶԳԵՍՏՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
Սըտանի սեւ չուխայէ, 45 Ֆրանքէն սկսեալ.
ՌԸՏԻՆԿՕԹ, ՔԱՆԴԱԼՕՆ, ԺԻԼԷ
Ռուպէի սեւ չուխայէ, 45 Ֆրանքէն սկսեալ.
ԺԱՔԷԹ, ՔԱՆԴԱԼՕՆ, ԺԻԼԷ
Ռուպէի սեւ չուխայէ, 45 Ֆրանքէն սկսեալ.
ԱՀԱԳԻՆ ՄԹԵՐՔ
ԿԱՆԱՆՑ ՄԱՆԹՕՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԺԱՔԷԹ, ՎԻԶԻԹ
մետաքսէ,
ԲԸԼԻՒՇ ԵՒ ՕԹՕՄԱՆ
15 Ֆրանքէն մինչեւ 5 օսմ. ոսկի.
1506

Ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց գործածել Հէնրի Միւռի Օշտրակն, բուժելու համար իրենց ջղային հիւանդութիւնները, գլխու ցաւերը, քընատութիւնները, ջղային ցնցումներն ևն.

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղատանց մէջ, կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիա մեծ փողոց. 776

ԻԼԱՆ
ՕՐՄԱՆ ՎԷ ՄԷԱՏԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Բըսէնտիրէ վէ Լանգազա միրի օրմանլարընտան 10 սէնէ միւտտէթ զարֆընտա հարգ իտիլմէք իւզրէ մահալլինտէ վէ պուրատա մէվճուտ միւզայէտէյէ վազ օլունտուղը կէչէնտէ իլան օլունան 60,000,000 գըյէխ ամթիլէ քէօմիւրտէն 10,000,000 գըյէսի 4 սէնէ միւտտէթլէ հարգ իտիլմէք վէ թէգարրիւր իտէճէք պէտէլի բուլ րէսմի իլէ պէրապէր ախզ վէ իսթիֆա գըլընմագ իւզրէ պէհէր 100 գըյէսի 4 զրշ. 10 բարատա մահալլի թէսլիմի օհտէսինտէ օլտուղընտան, պունա զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն վէ գուսուր 50,000,000 գըյէսի տէ թօրտան վէ եախօտ բարչա բարչա իհալէ օլունմագ վէ 10 սէնէ միւտտէթլէ հարգ ու իմալ իտիլմէք վէ քէզիլմէք բուլ րէսմի իլէ պէրապէր թէգարրիւր իտէճէք պէտէլի ախզ վէ իսթիֆա գըլընմագ վէ իշպու 303 սէնէսի քեանունի սանիսինին նիհայէթինտէ գաթ'ի գամիսի վիրիլմէք իւզրէ պազգա պազգա օլարագ միւզայէտէյէ վազ խուլումիշ օլտուղընտան, մէզքիւր իւլ մըգտար քէօմիւրլէրին իմալինէ թալիպ օլանլարըն վէ չէրայիթը իհալէ իլէ մէվագի վէ մաքթալարընը անլամագ իսթէյէնլէրին տէքօզիթօ աղչէլէրի իլէ պէրապէր Տէրսաատէ Օրման վէ Մէատին իտարէսի ումումիյէսինէ վէ մահալլինտէ մէճլիսը իտարէի վիլայէթէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր.

12 քեանունի սանի 303 1376

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Շամ վէ Պէյրութ իլէ Ֆէքէ վէ միւլհագաթընտա պուլունաճագ ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաա օլունաճագ էրզագը միւթէնէվվիէնին ֆիյաթը մալիւմէլէրի իլէ թալիպլէրի եօգլէսինտէ օլտուղը վէ քեանունի սանիի բուժինին օն սէքիզինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի ճիհէթլէ, իհալէսինտէ թալիպ օլանլարըն վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

10 քեանունի սանի 303
Նօ. 3 2—3
—— 1431

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Տէօրտիւնճիւ օրտուի Հիւմայունի իչիւն Էրզինճանտա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլան տօգուզ կիւրան պէլթը պարմագ արզընտա սէքիզ լիպալըգ սէքիզ պին թօփ ամէրիգանըն պէհէր լիպրասը պէչ ղուրուշ օթուզ պէշ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեանունի սանինին օն սէքիզինճի կիւնինէ գատար միւնագասասը տէմտիտ իտիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ վէ օն տօգուզունճը կիւնիւ եւրաթէ պէչ թէնզիլինէ բաղլըպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

11 քեանունի սանի 303 2—3
Նօ. 4 1432

ՄԻ ԳՆԷՔ
ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ ՄԸ
ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԷՍ ՏԵՍՆԵԼՈՒ

ՍԻՆԿԷՐ

Ամերիկեան գործարանի մթերանոցներն
Ի ՂԱԼԱԹԻԱ, Եւրոպէք Գալտըրըմ,
120

Քարաքէօյի աղբիւրին դէմ.
Ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ.
Ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամեն տեղ՝ «Սինկէր»ի կարի մեքենային «կեղծերը» միայն պիտի գտնէք։

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
(Շաբաթական)   1135

ROWLANDS' TOILET

ԵՂԱԿԱՆ   ապրանքներ, որոց հանքային և վնասակար նիւթերէ զերծ լինելն ապացուցուած է

Rowlands'
Macassar Oil
լաւագոյն դարմանն է հերաց աճման համար և հիանալի աճում մը կուտայ անոնց։
Rowlands'
Kalydor
կակղիչ և մեղմիչ կամ երեսի համար, կը ջնջէ ամեն տեսակ բիծերը, փշտիկները, և մորթը կակուղ ու փափուկ կ'ընէ։

Rowlauds' odontio, ակռայ մաքրելու համար. ակռաները կ'ապիտակցնէ և կ'արգիլէ փտումը։ Ամեն լաւ դեղավաճառաց և համապաճառաց քով հարցուցէք Rowlands'ն ապրանքները, 20, Հադըրն Կարտըն, Լոնտոն, և զգուշացէք անանգին կեղծերէն որք վնասակար և ապարդիւն են։

Կ. Պոլսոյ մէջ գործակատարք են Պ. Պ. Քանզուք եղբարք, Բրիտանական դեղարան։
1507   1—26

ՉՄԻՆԷՆԵՐ
ԾԽՆԵԼՈՑՆԵՐ

ՄԻԱԿ ԿԵՆՏՐՈՆԱՏԵՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՈՒԻՆՏ-ՀԷԳԻՒԻՐԻ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ
ՉՄԻՆԷՆԵՐՈՒ

Ջուր հաւաքածոյ յախճապակեայ, Թափծու երկաթէ և այլ
ՉՄԻՆԷՆԵՐՈՒ
ԲԷԹՐՈՂԻ, ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բերքէճիլէր շուկա) Ղալաթիա
32, Մահմուտիյէ ճամբայ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, մաղածոյ և թափծու երկաթէ)

ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամեն տեսակ գործիք
ՇԻՆՈՒԱԾՔԱՆՆԵՐՈՒ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
Տաստանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ
ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ   676

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կաշային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, և արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց,

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ց. Մոլինարի, 2, Պոմփօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ և ԲՈՒԴԻՔԻԴԻ, Աստա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։
621

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ
500 ֆրանկնոց 2000 արժեթղթերու բաժանեալ

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին
և Անանուն Ընկերութեան վերածեալ 1881 մայիս 4ին

Կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէդ, Բարիզ

Վարչական խորհուրդ. Պ. լը Աէօժան տը Մոնդօվ (Ֆելիքս), ատենապետ Պաւուլօ, Լէյզէնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պիէ (Լէօն) Պ. Դ. Ռոզփիլ (Դ. Ռոզփիլ և ընկ. տանէն), ատենադպիր)

Գործակալ 1887 ի Տարեկրտեանին համար, Պ. Օսմօն (Վիքդոր) Պ. Պէլիք (Լէօ)

ՏՆՕՐԷՆ Պ. Մաթիէօ (Մարի)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ նպատակն և առաւելութիւններն են.

Խնայողութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։ — Ինչ դրամ ունեցողները տէր ընել Բարիզի, Ֆրանսայի քաղաքաց, և Ֆրանսայի Գանձի Փոխերէն պարտամթղթոց, ամսական 5, 10 կամ 20 ֆրանքի վճարմամբ։ — Խնայողութիւնն հրապուրիչ ընծայել, թոյլ տալով գնողին որ գեռ բոլոր ստակը չը վճարած՝ մասնակցի վիճակահանութեան և ստանայ տոկոսներն. միանգամայն ամեն անհանգստութիւն քաշնալ, ամսական ստացագրոց դրամն ստանալով իւր իսկ բնակարանէն։ —

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿՆ խնայողական մասունքներու ամենէն հանճարեղն է. սա գաղափարին վրայ հիմնեալ է թէ խնայողութիւնն աւելի կարեւորութիւն կուտայ տրամադրելու հանելու դիւրութեան, եթէ ոչ հաստատութեան, քան ստանալու փոքր տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԸ բնայօրին կ'առաջարկէ երկու միացեալ առաւելութիւններ, պարգեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ուստի և, 1880էն ի վեր իւր ձեռքբերած արժանիքն յուսացածէն վեր է. 1886ին ունէր աւելի քան 96 000 յաճախորդ, որոնց շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիական մէկ կամ մէկ քանի պարտաթղթեր գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչաց յանձնել առաջին վճարին գումարը. արժեթղթին թիւն անյապաղ կը հաղորդուի գնորդին։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ
Յ ԴՈՒՑՍԻՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Պոլիս.

Պ. Պ. Միսաք Մորուքեան և ընկ. գործակատարք յԻզմիր և շրջակայք. Բաստամ Եանյանֆ, Իզմիր. Պ. Յ. Պ. Քոլէոնեան, գործակատար Պրուսայի նահանգին համար, Խրէքի խան, Պրուսա. Պ. Սարգիս Սարգիսեան, գործակատար յԱտրնէ, Խաքէյէ. Պ. Յ. Նոհճալեանեան, գործակատար ի Կէլիպօլու. Պ. Նիքոսս Դոսթեան, գործակատար յԱֆիոն Գարահիսար. Պ. Զարեհ Ամիրայեան, գործակատար ի Սպարթա. Պ. Պ. Կ. Պոյաճեան և Ընկ., գործակատարք ի Տրապիզոն։   748

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱՈՒԼՐՄԱՆ ԵՒ ՊԱՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Այս վաճառատան մէջ խիստ աժան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քոռսէներ, օժիտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պէրլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիաէն, Իտալիաէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Չը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։   1180

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ
Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար եւայլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), ալբումին–միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, ալբումին–միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քաշսիլին վրայ։

Պոլսոյ ամեն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։   667

ԹՈՅԼ ՏՐՈՒԱԾ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՋԻԹԼԻԻ
(ՄՆՐՁ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

Պետութեան ալ Սուլթան

1304 Սէֆէր 11 Թուական կայսերական իրատէով արտօնեալ—Վարձատրեալ Բարիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Ֆիլատէլֆիայի, Անվերսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն։

Չիթլիի ջուրն, որ Արեւմուտքէն եկող համանման հանքաջուրերէն գերազանց է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր. Արիկեանի, պատուիրակ ի դիմաց առեւտրական Վսեմ նախարարին։ Մէն մի երկէնք կրելու է քննիչ բժիշկին ստորագրութիւնք։ Հաստատութիւնը մերժելու է այն ամեն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնք։

Այս հանքջուրին յաջողութիւնն ապահովեալ է մարսողական խողովակին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, աւազախտի եւ յօդացաւի մէջ, շաքարախտի և փամփուշտային խօթութեանց մէջ։

Չիթլի շատ ախորժահամ հանքջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է եւ շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համաճարակ հիւանդութեանց ատեն։ Իրենց առողջութեան նախանձախնդիր անձինք ջրհեղեղներու, Պէնտերու և այլ ջուրերէն նախամեծար պիտի համարին Չիթլին։

Չիթլին կը դիւրացնէ մարսողութիւնն և կը կանոնաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները։ Շատ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ պէտանով սնող մանուկները կաթէ կտրելու է։

Չիթլիի ջուրը շաբաթն երկու անգամ կը ղրկուի աղբիւրէն, այնպէս որ կարելի է վստահ լինել թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մթերանոցս։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մահմուտիէպաշ—Բերա, Պ. Ալիքսանտր, դեղարան Տէլլա Սուտա, 169.—Պոլիս, Պ. Մէզիքի, դեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Ց. Թէրճիման, դեղագործ, Ճղալօղլու, Պարսկական դեսպանատան մօտ.—Ականալը, դեղագործ ի Վէզնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մավրոյդո, վաճառական, Մալթըզ փողոց, 34.—Պէշիկթաշ, կեդրոնական դեղարան.—Թէրապիա, Սավա Արօնորուլօ.—Պէօյիւքտէրէ, Սողիրոքի Թէօխարիտի, վաճառական.—Գատը գիւղ, դեղարան Լէոնիտա Անթիրա.—Իւսկիւտար, Սդավրոքի Նուրլօբուլօ, դեղագործ։

Պարապ շիշերը ետ կ'առնուին։
1054

ԺԱՆ ԲՍԱԼԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գուլէ-Գաբու, Կալաթայի աշտարակին դիմաց և Եազըճը փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԸ ԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, գանապէներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ.— Ամեն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Տան Զէփոթել ԲՍԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատուն հետ։   691

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարաէնթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ
566

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
„ՏՕՅՉԸՐ ԼՕՅՏ"
Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, գրամածրարք եայլն, շոգենաւով և առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
791   Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

Ա. ՉԸ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել ծխողներու վերարերեալ առարկայից մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառականաց թէ Կ. Պոլիս հաստատած եմ մթերանոց մը խմեկիս րըլթի ճշմարիտ թուղթերս.

JOB

Պ. Ժան Լուսթֆեանի վաճառատունն ի Ղալաթիա, 17, Մահմուտիյէ փողոց։ Ցայտնեմ կրնան առ գիմել իրենց ընելիք յանձնարարութեանց համար՝ Ապահով պիտի լինին թէ չպիտի խաբուին կեղծերը ծախող վաճառականներէ, որք անխղճութեամբ կը խարդախեն մեր թուղթերը։

Ինչ ինչ դրուշլ քանակութեանց համար, գործարանին գնով պիտի վաճառուի իրենց։
1400   8—31

ԳՈՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԲԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթէգանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6։   686

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլիոյ և Թրիեստի միջեւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մեռ որ յունվար 25ին Մարսիլիայէն և փետրուար 1ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատոլէ որ պիտի մեկնի յունվար 26ին։

[illegible]

Նաւալուծքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹՕՆԻՈՆԻ ՐԸՊԳԻԼ
Թիւ 17–18 Քիւչիւք Միլլէթ
576   Խանանէ փողոց, Թիւ 14

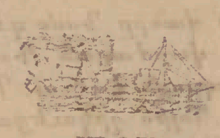

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերպուլի և Միջերկրականի միջեւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	Նէքթի	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Նէքթի շոգենաւ. Պրուսին ամսոյ 11/23 ին Օտեսայէն աստ պիտի գայ և մէկ քանի օր կենալով Լիվերպուլ պիտի երթայ ուղղակի։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ.
Ուիթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
415   31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

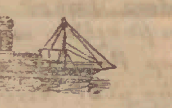

ԲԱՒԲԱՍԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերպուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջեւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետ
[illegible]	3,000	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
[illegible]	3,500	[illegible]
[illegible]	2,800	[illegible]

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրութիւն կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ   ԴԱՆԻԷԼ ԲՕՐԱ ԵՒ ԸՆԿ
556   Գործակալ

Արտօնատէր   Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

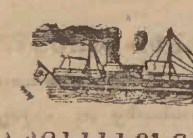

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ,
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	2,000	[illegible]	4,500
[illegible]	3,000	[illegible]	4,300
[illegible]	1,300	[illegible]	2,500
[illegible]	3,500	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	5,000
[illegible]	2,600	[illegible]	3,000
[illegible]	2,500	[illegible]	4,500
[illegible]	2,100	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	1,200
[illegible]	2,700	[illegible]	3,200
[illegible]	2,500	[illegible]	1,700
[illegible]	1,800	[illegible]	2,800
[illegible]	2,600	[illegible]	4,400
[illegible]	2,600	[illegible]	3,200
[illegible]	800	[illegible]	3,000
[illegible]	1,700	[illegible]	3,500
[illegible]	1,600	[illegible]	3,500
[illegible]	3,500	[illegible]	4,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	1,800	[illegible]	2,000
[illegible]	1,200	[illegible]	4,300
[illegible]		[illegible]	1,200
[illegible]	2,000	[illegible]	3,000
[illegible]	3,000	[illegible]	1,300
[illegible]	1,200	[illegible]	2,300
[illegible]	2,300	[illegible]	3,600
[illegible]	2,000	[illegible]	1600
[illegible]	2,200	[illegible]	3,000
[illegible]	2,300	[illegible]	41,0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
Ֆ. ՀՈՒՏ ԵՒ ՈՒՍՕ
Գործակալք
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ
551   խան Ղալաթիա

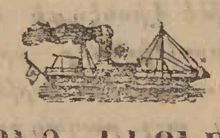

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդ մէջ Լիվերպուլի և Սեւ ծովու

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	2500	[illegible]	3700
[illegible]	2500	[illegible]	3700
[illegible]	2500	[illegible]	3700
[illegible]	2500	[illegible]	5500
[illegible]	3700	[illegible]	5500
[illegible]	6000	[illegible]	5500
[illegible]	3000	[illegible]	2200
[illegible]	800	[illegible]	2500
[illegible]	2000	[illegible]	806
[illegible]	700	[illegible]	700
[illegible]	3700	[illegible]	3800
[illegible]	3700	[illegible]	6800
[illegible]	3700	[illegible]	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՑՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ.   Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Պ. Պ. Քարվէր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վիւհման և ընկ
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ս. Վօքօղօբուլօ Որդիք և ընկ
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդըլ և ընկ.
546

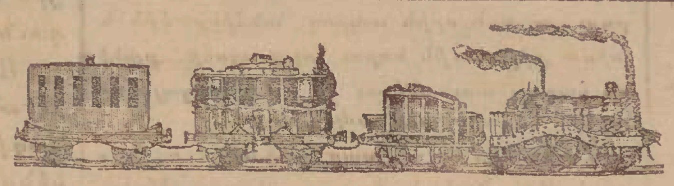

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ — Առաւօտ (4–22), Իրիկուն (24–42)

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42					
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	...	...	...	...	...
Գում–գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	...	...	...	...	...
Եէնի–գաբու	6 32	7 2	7 30	7 58	...	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 2	2 30	3 3	3 59	4 27	5	5 29	6 2	6 31	6 57	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 39	7 8	7 36	8 4	...	9	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 8	2 36	3 9	4 5	4 33	5 6	5 35	6 8	6 37	7 3	...	...	...	...	...
Եէտի–գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 9	8 37	9 4	9 32	10 34	10 59	11 33	12	2 12	2 39	3 13	4 9	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 8	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	...	10 46	...	11 45	...	2 24	...	3 24	4 21	...	5 23	...	6 25	...	7 20	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 33	...	8 30	9 4	9 25	...	10 55	...	11 55	...	2 33	...	...	4 30	...	5 32	...	6 35	...	7 29	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	...	9 14	...	...	...	...	12 3	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ — Առաւօտ (3–21), Իրիկուն (23–41)

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41					
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	6 20	6 49	...	7 45	...	8 40	...	9 43	...	11 10	...	1 49	...	2 50	...	...	...	...	...	6 2	...	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	...	9 53	...	11 20	...	1 59	...	3	3 56	...	4 47	...	5 49	6 13	...	...	...	...	...	...
Եէտի–գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 8	8 35	9 4	9 38	10 5	11 4	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 8	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 6	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 8	9 42	10 9	11 8	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	...	7 10	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի–գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	...	7 16	...	...	...	...	...
Գում–գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 20	...	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 5	7 33	8 1	8 31	8 57	9 26	10	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 6	3 34	4 30	5 3	5 32	6 5	6 34	7	7 28	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։
576